

On. Biblioteca Palatului Cultural
Arad
Jud. Arad.

ROMANIA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-88
Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timis — Apare sub egida Astei Bănățene

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Apărarea populației civile

Citeam deunăzi că la Londra, după oficierea unei căsătorii, tinerii au primit drept cadou două măști contra gazelor. Știrea aceasta, cei mai mulți dintre noi vor trece-o la râboj, cu un zâmbet de ironic. Să nu ne precipităm însă, și această ispravă să nu o luăm drept aiureal engleză, deoarece cuprinde o stare de fapte căreia tocmai noi, din lipsa unui spirit de prevedere, nu i-am dat importanța cuvenită.

Războiul modern se duce azi pe doua fronturi. Bătăliile dela frontiere se dau între oștiri bine înarmate și îndeosebi puse oarecum la adăpost de grozăviile pe care poate să le producă arma secolului nostru. Și atunci inamicul încearcă punctele de rezistență mai slabă.

Există o convenție între state în care se prevede că orașele deschise, cari nu formează puncte strategice, nu vor fi atacate. Deasemenea populația civilă, femeii, copii și bătrâni, va fi scutită de ororurile războiului. Pildele trecutului și ale actualului război ne îndrituesc să facem constatarea că aceste convenții sunt călcate în picioare cu o regularitate nedesmintită.

Beligeranții văzând că nu pot obține rezultate pe frontul propriu zis, vor încerca spatele acestui front. Aviația îndeosebi, are acest rol.

Dela izbucnirea conflictului în Europa, Berlinul, Parisul și Varșovia au trăit clipă de groază din cauza atacurilor aeriene. Populația le-a suportat totuși, pentru că era pregătită pentru asemenea incursiuni. Această pregătire, sau apărare pasivă, cum i se zice, nu s'a făcut la întâmplare, ci după instrucțiunile organelor militare și cu concursul populației civile. Laborioasa muncă dintre armată și populație și-a arătat rezultatele la prima încercare, când efectul devastator al atacurilor aeriene a fost atenuat de disciplina de fer al celor ce au luat din timp toate măsurile de apărare pasivă.

Încercăm un sentiment de neliniște atunci când ne gândim la situația dela noi.

Demonstrațiile de apărare pasivă, dela Timișoara, — ca să ne mărginim la exemplele de aici — din cauza unei greșite interpretări a locuitorilor, au fost socotite drept o parodie. Oamenii în toată firea, în momentul când sirenele anunțau atacul aerian, în loc ca să își caute un adăpost, în mod demonstrativ își continuau plimbarea, încât adeseori a fost nevoie de intervenția polițienească pentru a-i readuce la realitate.

Din întâmplările altora poate că s'au tras învățămintele trebuincioase.

E îmbucurător faptul că autoritățile mai prevăzătoare, au acordat importanța cuvenită apărării populației civile și ca început, primăria e pe cale de a asigura stocul de măști contra gazelor, nu numai pe seama funcționarilor, ci și a celorlalți cetățeni ai municipiului.

Instrucțiunile ce s'au dat în ultimul timp denotă grija ce se acordă acestei probleme, care pe viitor trebuie să formeze obiectul de serioase preocupări a populației civile

ROMULUS P. ROȘU

Guvernul român a luat măsuri pentru respectarea strictă a regulilor neutralității noastre

BUCUREȘTI, 17 (SIR). — Președinția Consiliului comunică:

Față de evenimentelor de desfășurare la frontiera din Bucovina, guvernul a luat cele mai întinse măsuri, pentru a veghea la respectarea strictă a regulilor neutralității noastre.

1. În acest spirit, se va acorda copiilor și răniților ce eventual ar veni în țară, azilul impus de sentimentul de umanitate.

2. Orice trupe sau formațiuni militare străine care ar trece frontiera vor fi dezarmate, fixându-se o anumite regiune de locuit, până la sfârșitul ostilităților.

3. Persoanele ce au deținut situațiuni politice, vor fi îndatorite a domicilia în localități anume indicate, abținându-se dela orice activitate de ordin public.

4. Intrarea în țară a particularilor, îndeosebi a celor din regiunile galițiene este riguros interzisă.

Forțele necesare aplicării acestor măsuri sunt puse la dispoziția d-lui general Gabriel Marinescu, subsecretar de stat care veghează personal la fața locului.

Președinția de consiliu a dat dispoziții pentru ca marile stat major să verifice cu toată rigurozitatea, condițiile cu care s'au făcut concentrările de rezerviști și rechizițiunile pentru nevoile ostirii.

Orice abateri de la dispozițiunile legale vor fi sancționate cu severitate, atât

în ce privește pe cei care le-ar fi comis, cât și în ce privește pe cei care ar fi profitat de ele.

Guvernul a luat măsuri pentru ca muncile agricole să nu sufere din pricina concentrărilor de rezerviști precum și pentru aprovizionarea cu porumb a regiunilor lipsite

Sa încheiat pacea între Japonia și Uniunea Sovietelor

Moscova, 17 (Rador). — În urma recentelor tratative dintre Molotov și Togo, ambasadorul Japoniei, s'a ajuns la un acord. Trupele din Manciukuo și forțele mongolo-sovietice încetează orice ostilități, cu începere din ziua de 16 Septembrie ora 2 (ora Moscova). Trupele respective rămân pe pozițiile pe cari le ocupau în ziua de 15 Septembrie

la ora 13. Reprezentanții trupelor japoneze și sovietice vor proceda de îndată la punerea în practică a acordului. Prisonierii făcuți până în prezent, vor fi schimbați între cele două armate.

Frontierele vor fi fixate prin intermediul unei comisii mixte, compusă în doi reprezentanți ai forțelor soviatice și din doi reprezentanți ai armatelor japonezo-americane.

Moscova, 17 (Rador). — Tass anunță: Președintele Sovietului suprem a numit pe Smetanin, în postul de ambasador al Sovietelor la Tokio.

Washington, 17 (Rador). — Havas transmite: Cercurile ministerului de externe nu se arată surprinse de armistițiul ruso-japonez, la care ele se așteptau, cu toate că până acum nu existau nicio îndoială în această privință. Un asemenea armistițiu ar permite Rusiei să se angajeze și mai mult în conflictul polon și că Japonia ar putea să trimită în China, armata pe care acum o are la frontiera dintre Mongolia și Manciuria. Cercurile oficiale declară că este posibil, ca Statele Unite să se desintereseze de ostilitățile din China, amintind că această ocazie, prevederile tratatelor celor 9 puteri.

Luptele pe frontul de Vest au luat proporții neașteptate

Bateriile celor două linii fortificate
trag fără încetare

Paris, 17. (Rador). — Havas: Ziua de Vineri a fost folosită pentru consolidarea pozițiilor cucerite, fapt care-l menționează și comunicatul de aseară a marelui stat major. După zece zile de înaintare e necesar să se procedeze la amenajarea terenului ocupat, pentru a-l pune la adăpost de orice revenire ofensivă puternică din partea germanilor. Fidele principiilor doctrinei militare, care spune că fortăreața trebuie să fie apărată cu mult înainte de întăriturile sale, decât pe linia întăriturilor, șefii acestei gigantice fortărețe, constituită de linia Siegfried și pe care trupele franceze sunt pe cale să o asedieze metodic, nu se mulțumesc numai să stânjanească atacul francez, bătăind cu tunurile liniile sale posterioare, ci ei dau contra atacuri neîncetate pentru a încercasă alunge trupele franceze din pozițiile nou cucerite și neorganizate încă în mod perfect. Dispozitivul defensiv ocupat este conceput în special pentru apărare, în direcția eventualului atac inamic și necesită oarecare timp pentru a-l amenaja, spre a putea servi drept apărare pentru acei cari îl cuceresc. Amenajarea pozițiilor necesită un timp și durată cu atât mai lungi, cu cât este turburată de contra atacurile inamice. Unul dintre aceste contraatacuri inamice a fost deslănțuit în cursul zilei, într-unul din sectoarele frontului și a fost respins cu pierderi mari pentru inamic. În această privință, trebuie să menționăm că pentru prima oară, trupele franceze au fost atacate de aviația inamică. Avioanele germane au

atacat sburând la o mică altitudine, cu tot timpul rău, primele linii franceze. Această încercare a aviației germane a provocat reacțiunea imediată a aviației de vânătoare franceză, care a dat lupta cu avioanele germane și le-a constrâns să se retragă.

Paris, 17. (Rador). — Havas transmite următorul comunicat oficial al Marelui Stat Major francez din 16 Septembrie: Noapte agitată în numeroase părți ale frontului. Foarte puternică acțiune a artileriei germane în regiunile dela Saarbrücken. Câteva înaintări realizate de trupele noastre la est de Mosele. Puternic contra-atac inamic cu pregătire de artilerie a fost respins în regiunea din vecinătatea văii inferioare a râului Nied.

Dirijabile germane vor fi întrebuințate pentru transporturile comerciale cu Rusia

Amsterdam, 17 (Rador). — Ziarul „Telegraf” află dela corespondentul său din Berlin, că dirijabilele germane vor fi întrebuințate pentru transporturi comerciale între Rusia și Germania. Cercurile economice germane s'ar gândi la acest mijloc de transport în primul rând pentru petrol.

Creditul în mărfuri acordat Rusiei de

Germania ar fi sporit dela 200 miliarde mărci la 400 miliarde și în acest sens ar fi început deja conversații la Moscova. Partea dirijabilului rezervată pentru pasageri ar fi amenajată ca magazie de mărfuri și ca rezervor de petrol. Mergând spre Rusia, dirijabilul ar transporta produse chimice și piese de mașini, iar la înapoiere petrol.

MEMENTO TIMISOAREAN

Calendar

DUMINICA, 17 SEPTEMBRIE

Ortodox: Sfintele Martire Sofia, Elpida, Agapi și Pistis.

Catolic: Stigmatul Sfântului Francisc.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Kuli, Str. Alba Iulia 4; Circ. II.: Șarpe, Piața Traian 7; Circ. III.: Keller, Bul. Carol 27; Circ. IV.: Crăciun, Piața General Drăgălina 15; Circ. V.: Kövarty, Fratelia; Panajoth; Freldorf; Eremits.

Radio

Duminică, 17 Septembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI, RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 7.00 Concert de dimineață (discuri); Gimnastica ritmică; Continuarea concertului dimineții (discuri) Ora 9.25 Ora religioasă. I — Clopote. II — Serviciul religios transmis de la Sf. Patriarhie. Ora 12 Ora, Cota, Dunării și a arei Sulina. Ora 12.03 Muzică variată (discuri): Dans spaniol de Moszkowsky și Serenadă spaniolă de Bizet; Capriciu și Elegie de Delius (violoncel: Beatrice Harrison); Cântec trist și Suspin de Duparc (voce: Charles Panzera); Dans din „Iris” și Pavană de Mascagni (Orch. simf. din Milano dir. de Molajoli); Menuet în sol no. 2 de Beethoven și Serenadă în sol de Arensky (vioară: Mischa Elman); Chopiniana-suită de orchestră de Glazunow (Orch. filarm. din Londra); Melodie de Weber (voce: Elisabeth Paetzgold și Rosel Seegers). Ora 13 Ora; Sport. Ora 13.05 Concert de prânz-Orchestra „Luceafărul”; voce: Alex. Bojenscu. Ora 14 Spectacole; Știri artistice. Ora 14.10 Radio-jurnal. Ora 14.30 Continuarea concertului Orchestrei „Luceafărul”. Ora 15 Vestii și sfaturi agricole. Ora 15.15 Ora satului organizată de Serviciul Social pentru săteni: I — Semnalul. II — Cu noi este Dumnezeu-rugăciune. III — Alex. Lascărov-Moldovanu: De vorbă cu sătenii. IV — Taraful Cantică Boeru: Cântec și jocuri muscelene (voce: Maria Diaconescu). V — Valeriu Măgureanu: Gazeta Căminului Cultural. VI — Maria Diaconescu (voce): Cântec din Muscel. VII — Lectură din „Cartea Satului”: „Legătura roșie” de Em. Bucuța. VIII — Hora. IX — Semnalul. Ora 16.15 Muzică românească (discuri). Ora 17.15 Ora „Munca și Voie Bună”. I — „Tom și Rom la pescuit”, sketch de Groner și Nicolaide. II — Program muzical executat de Orchestra lucrătorilor dela Rafineria „Vegeta” din Ploști. III — Sfaturi juridice. IV — Jurnalul muncitorului. Ora 18.15 Ora, Mersul vremii. Ora 18.17 Fanfara Atelierele principale CFR „Simeria”, cond. de Eftimie Bugariu: Marșul Atelierelelor CFR Simeria de E. Bugariu; Uvertura „Titus” de Mozart; Coardele tubirii-vals de Stolz; Fantezie din „Visuri aurite” de Bellini; Amintiri din Dobrogea-potpuriu de Marian; Hora ceferiștilor, Hora mare și Sârba burlacilor de Eftimie Bugariu. Ora 19 Cronica medicală. Ora 19.15 Orchestra Trio Luca: Arie naționale; Seară de vară-vals de Waldteufel; Romanță spaniolă de Teulier; Mai spune-mi că nu m'ai uitat-vals Boston de Dendrino; Arie din Ardeal și Banat. Ora 19.58 Sport: Rezultatele tehnice. Ora 20 Săptămâna. Ora 20.15 Continuarea concertului Orchestrei Trio Luca: Vânt de seară-romanță de Manzatti; Cântau pri-vighetori-le-tango de Andreescu; Arie naționale. Ora 20.30 Concert din operele italiene-Orchestra Radio dir. de Const. Bobescu (voce: d-na Valentina Crețoiu-Tassian și Petre Munteanu): Uvertură la „Bărbierul din Sevilla” de Rossini; Arie din opera „Doamna Butterfly” de Puccini (voce: d-na Valentina Crețoiu-Tassian); Uvertură la „Nabucodonosor” de Verdi; Arie din „Rigoletto” de Verdi (voce: Petre Munteanu); Preludiu la art. III din „Traviata” de Verdi; Arie din „Traviata” de Verdi (voce: Petre Munteanu); Duetul din act. II din „Rigoletto” de Verdi (voce: d-na Valentina Crețoiu-Tassian și Petre Munteanu); Fantezie din opera „André Chenier” de Giocondo; Arie din „Traviata” de Verdi (voce: d-na Valentina Crețoiu-Tassian); Uvertură la opera „Wilhelm Tell” de Rossini. Ora 22 Rezultatele sportive. Ora 22.25 Dansuri moderne. Ora 23. Radio-jurnal. Ora 23.15—24.00 Muzică distractivă.

Baratul acum 100 ani

După statistica lui Fényes Elek

In anul 1839, a apărut la Pesta o temeinică statistică a tuturor comunelor din fostul regat maghiar.*

Am extras din numita carte, datele statistice, referitoare la județele din Banat. O fac aceasta, pentru a se vedea că populația Banatului, și după statisticele maghiare, — a fost în majoritatea covârșitoare totdeauna românească.

Acum 100 ani, elementul maghiar era în Banat inexistent, iar cel german, colonizat de curând, într'un procent cât se poate de redus.

Lăs să urmeze în traducere rezumativă statistica numită:

JUDEȚUL TIMIȘ

„In urma îndelungatei ocupațiuni turcești, întreaga provincie s'a pustiit de locuitori. In ea n'au rămas decât puțini valahi și sârbi. După 1716, austriecii au căutat să dea o nouă viață provinciei, aducând coloniști indeosebi germani.

Unguri au venit foarte puțin, așa încât nu locuiesc de cât în comuna Rittberg și pusta Mailat.

In județul Timiș se află următoarele așezăminte: 1 municipiu, Timișoara, cu locuitori germani, valahi, sârbi, unguri, evrei; un oraș privilegiat, Orșara regescă, Vinga sau Theresiopolis cu locuitori bulgari, valahi, germani, unguri; 13 comune urbane, dintre cari 6 germane 1 germană-șocață, 1 sârbească-valahă-germană, 1 sârbă-valahă-maghiară, 1 slovacă-valahă, 2 valahe-sârbe-germane-maghiare, 1 germană-sârbă-valahă-maghiară; 172 comune rurale și anume 102 valahe, 24 germane, 1 maghiară, 3 sârbe, 1 montenegrină, 1 slovacă, 5 valahe-sârbe, 3 valahe-montenegrine, 1 valahă-cernagoră, 1 germană-franceză (Traunau), 3 germane-valahe, 2 valahe-germane, 1 maghiară-valahă, 3 valahe-maghiare, 4 valahe-slovace, 5 sârbe-valahe, 1 germană-maghiară, 1 valahă-germană-maghiară, 1 valahă-sârbă-maghiară, 4 valahe-sârbe-germane, 2 sârbe-valahe-germane, 1 valahă-maghiară-germană, 1 germană-sârbă-valahă, 1 germană-maghiară-slovacă; 6 puste dintre cari 4 locuite și anume 1 cu maghiari (Mailat), 1 cu germani și 2 cu valahi.

Populația județului e 286.435 locuitori. In ce privește naționalitatea sunt: 183.628 valahi, 67.847 germani (in număr ce cuprind și cei 150 francezi), 4560 unguri, 3000 bulgari, 2954 slovaci, 1698

șocați, 18.320 sârbi, 2830 muntenegroni și cernogori, 1598 evrei.

In întreg județul se află 13.306³/₈ șeshuni iobagiale. O sesiune întreagă are 24 jug. pământ arător, 6 jug. livadă, 3 jug. pășune, 1 jug. intravilan deci totul 34 jughere.

In 1785 in județul Timiș se aflau 134 nobili, iar in orasul Timișoara 65. In ce privește proprietatea, cel mai mare proprietar e camera regescă, pentru că in cele 4 districte (Lipova, Reșca, Denta, Vârșet și o parte din Cietad), are 4967 șeshuni întregi. Urmează apoi ca proprietar mare fondul fiseului politic fundational cu 2307¹/₈ sesiuni iobagiale. Alți proprietari sunt Grof Ion. Iosif Emeric și Francisc Bethlen cu 442⁷/₈ sesiuni, Pavel Gyllgky și Ludovic, George Ștefan Ambrozy 338³/₈ sesiuni, Petru Tököly 324¹/₈; Iosefa Lovász 323⁷/₈, Lovász Amalia 109⁵/₈; grof Nicolae Szapáry 251³/₈; Ludovic Karácsonyi 242; capitu de Csnad 222⁵/₈; baron George Szina 217¹/₈; baron Szina George și Simeon 215⁷/₈; episcopul de Zagrab 214; Baics 150; Catalina Vukovics 130²/₈; familia Kóvér 126²/₈; baron Petru Duca 128²/₈; baron Duka Ștefan 33²/₈; baron Ludovic Lopresti; 126¹/₈ orasul Timișoara 118⁴/₈; Ladislau, Ludovic și Carol Gorove 109⁴/₈; Malenicz 109²/₈; baron Hiffer Trezi 105³/₈; baron Ion și Iosif Izdenzer; baron Albert Prónay 96²/₈; Ion Czekonci 90⁵/₈; George Oztoirs 84⁴/₈; Asztrv Constantin 79³/₈; Dimitrie Manastie 75⁴/₈; Pido 73⁶/₈; Aczél Antal 60²/₈; Termacics Ion 59; Hoffsky Adeodat 56³/₈; familia Kapdebo 58³/₈; fam. Laczkovics 55; Nicolae Doktorovics 52⁵/₈; Sztotánovics 52²/₈; Ghica Teodor și frații 48³/₈; Dézsán Ludhica 44⁴/₈; Murley Ladislau 43⁵/₈; Paphóczy 31⁷/₈; Alexandru și Dumitru Constantinovics 33⁵/₈; grof Buttler, gr. Károlyi, Agora, Andeovics, Arizy, Bezen, Bohus, Cziko, Czinog, Gál, Kóics, Kutterer, Kavser Klamiczy, Nemeshegyi, Mierfy, Noky, Potvondy, Radványi, Reményi, Mlécz, Prusinszky, Ráth, Tormásy, Toth, Turoczy, Ullman Maurichu. au in total 855 sesiuni iobagiale.

(Va urma in numărul de Luni)

NICOLAE ILEȘIU

* Titlul cărții e Magyarországnak's a hozzá kapcsolott tartományoknak mostani állapotja statisztikai és geographiai tekintetben, kiadta Fényes Elek. Pesten 1839.

„Ogorul Românesc”

Este titlul unei reviste ce apare la București ca organ săptămânal de propagandă și popularizare agricolă, având ca șef redactor pe d. Ion Scutaru, cunoscutul publicist specializat in problemele economice și agricole.

Această publicațiune, se tipărește in cele mai alese condițiuni tehnice și redacționale, aducând, in fiecare număr, și numeroase clișee din domeniul vieții agricole, culturi, vite de rasă etc. In paginile revistei, colaborează cei mai aleși bărbați ai țării cu vaste cunoștințe in ale agriculturii, viticulturii, zootehnice etc. Din aceștia amintim pe înii: prof. Nic. Cornăteanu ministrul agriculturii, Ionescu Sisești fost ministru la același departament, Teofil Sidonovici comandantul „Străzii Țării”. Const. Garofild, C. Sescioreanu, ing. C. Bunescu, Gh. Yodă, A. D. Carabela, ing.

I. C. Vasiliu, ing. Cezar Cristea, dr. I. Radulovici, A. Frunzescu, dr. Valeriu Dinu, dr. G. D. Vasiliu, prof. M. Dracea și încă numeroși alții. Fiecare semnează articolele și studii de specialitate, se iese pe înțelesul poporului, astfel că agricultorii vor avea numai de învățat din această publicațiune.

Deosebit de această latură, revista mai desbete importante probleme ce se leagă de agricultura noastră, probleme cari dacă s'ar rezolva, ne-ar îmbogăți in mod considerabil economia țării. Astfel sunt: Organizarea și încurajarea industriei naționale de mașini agricole, adaptarea vieții la condițiile impuse de apă, organizarea industriei forestiere, cultura bumbacului, organizarea valorificării laptelui pe cale de industrializare, cum se pot produce mieii timpurii ș. a.

Se fac intervenții pentru sporirea încasărilor pentru Ținut

Timișoara, 17. — In diferite rânduri s'a remarcat deja că organele fiscale nu fac încasări pentru Ținut in măsura in care fac pentru stat, deși Ținutul are o multime de îndatoriri la care trebuie să facă față.

Disproporția de încasări între impozitele statului și ale Ținutului a fost remarcată și in ședința de Sâmbătă di-

mineața a șefilor de servicii dela Ținut.

Pentru că Ținutul să poată face față in mod normal îndatoririlor sale, s'a hotărât să se facă o intervenție la ministerul de interne, și prin acesta la ministerul de finanțe, îndrumându-se organele fiscale să depună toate diligențele pentru încasarea la timp a drepturilor Ținutului.

MEMENTO TIMISOAREAN

Calendar

LUNI, 18 Septembrie

Ortodox: Cuviosul Eumeniu Episcopul Gortinei.

Catolic: Sf. Iosif Cupertino.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Blumberg, Str. 10 Mai 5; Circ. II.: Șarpe, Piața Traian 7; Circ. III.: Merk'ler, Str. Miron Costin 1; Circ. IV.: Diana, Str. I. C. Brătlanu 29.

Spectacole

Capitol: „Stăpânul Junglei” partea II. Scena: „Gunga Din”.

Corso (fos: stivoli): „Crima Natalie Roquén, cu Michele Morgan și Raimu.

Apollo: „Stăpânul Junglei” partea I.

Radio

Luni, 18 Septembrie

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI RADIO EXPERIMENTAL. Ora 7 Concert de dimineață (discuri); Gimnastică ritmică; Continuarea concertului dimineții (discuri); Sfaturi gospodărești și igienice. **RADIO ROMANIA.** 12 Ora, Cota Dunării și a barei Sulina. Ora 12.03 Concert de prânz Orchestra Ionel Cristea: Scântelele cerului vals de Waldteufel; De pe Voiga in tango de Albin; Serenadă și Moment musical de Schubert; Cântec românești; Cântec de leagăn de Godard (solo violoncel); Hai noroc de Vasilescu; Să nu-ți pară tango de Mișu Constantinescu; Nadia de Albin; Capriciu-vals de Kugel; Cântec de dor și of de Vasilescu; Romanțe și clișee din Ardeal. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 13 Ora; Sport; 13.03 Continuarea concertului Orchestrei Ionel Cristea: Unde ești-romanță de Cavalia și Cântec populare românești; Cântec și jocuri din Ardeal; De-a mine la Ploesti; cântec de Mișu Constantinescu; Arie naționale; 13.25 Selecțiuni din opere și potpuriuri-Orchestra de salon Radio dir. de Ion Ghiga: Uvertură la opera „Nunta lui Nakiri” de aPul Lincke; Potpuriu din opera „Suzana cea castă” de Gilbert; Potpuriu din „Fi-Fi” de Christiné; Marș glameț de Neirincky; 14 Spectacole; Știri artistice; 14.10 Radio-jurnal; 14.30 Continuarea concertului Orchestrei de sala Radio; Potpuriu din opera „In sfârșit singuri” de Lehar; Potpuriu din „Bocaccio” de Suppé; „Trandafiri din Sud” vals de Joh. Strauss; 15.10 Actualități. **RADIO ROMANIA.** 19 Ora; Mersul vremii; 19.03 Cronica literară; 19.17 Figuri artistice istorice și literare in muzică (discuri): Uvertură la opera „Benvenuto Cellini” de Berlioz (Orch. filarm. din Berlin dir. de Erich Kleiber); Două coruri din „Boris Godunow” de Mussorgsky (Corul Operei Regale din Londra); Muzică de balet din „Cidul” de Massenet (Orch. simf. din Londra dir. de Eugen Goossens); Cor din „Maestrii cântăreți din Nîremberg” de Wagner (Corul Operei de Stat din Berlin). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI.** 20 O carte de ctenar de Em. Bucuța; 20.25 Corul Operei Scala (discuri); Cor din „Palate” de Leoncavallo; Cor din „Cavaleria rustică” de Mascagni; Cor din act. I din „Domna Butterfly” de Puccini; Imnul soarelui din „Iris” de Mascagni; Cor din act. II din „Aida” de Verdi; 20.50 Dora Massini (ovce): Noapte de primăvară de Adam Šoltis; Cântec de Karlovici; Arie din opera „Halca” de Moniusko; Liliacul de Rachmaninoff; Arie din „Mazepa” de Ceaisowsky; 21.10 Muzică de cameră-Quartetul Theodorescu (Al. Theodorescu-vioară I, I. Jelescu-vioară II-a, Al. Rădulescu-violoncel și I. Fotino-violonci); Quartet in fa major (Ar. rican) de Dvorak; 21.40 Muzică de dans (discuri); 22 Radio-jurnal (I); Sport; 22.23 Concert oferit de Casa Beryllon; 22.40 Orchestra de muzică „Naidin”; Tango bolero de Llossas; Porumbița-serenadă de Yradier; Vânt de seară-romanță de Manzatti; Cu lăuturi după mine-cântec de Jelescu; La moara din răsuce-vals de Villnou; 23 Radio-jurnal (II); 23.15 Concert de noapte al Orchestrei Costică Tandind-transmis dela restaurantul „Parcul Luther”; 23.45 Jurnal pentru străinătate in limba franceză, germană și italiană.

Scurte telegrame externe

Danzig, 17 (Rador). — Generalul Hantz a fost numit guvernator militar al Danzigului și al Prusiei Orientale. Gauleiterul Forster este guvernator civil al Danzigului.

Riga, 17 (Rador). — O barcă cu motor având cinci ofițeri polonezi din marina militară a sosit Sâmbătă dimineața în apele letone. Barca a fost sechestrată și echipajul internat.

Königsberg, 17 (Rador). — D. N. B. comunică: O escadrilă de avioane a atacat în chip strălucit portul Heiternast. Două canoniere au fost scufundate. Un alt vas a făcut explozie.

Amsterdam, 17 (Rador). — Havas comunică: Se anunță din Doorn, reședința Ex-Kaiserului Wilhelm, că toți principii de Prusia, nepoți ai fostului Kaiser, în stare de a purta armele, au plecat în locurile cele mai expuse de pe frontul polon.

Unul singur din ei a rămas la statul major al mareșalului Göring, pe lângă armata aerului.

Budapesta, 17 (Rador). — Pentru nepata taxelor fiscale, autoritățile au confiscat și au ridicat toate materialele găsite în birourile ziarelor liberale „Az Est”, „Pesti Naplo” și „Magyarország”.

Moscova, 17 (Rador). — Havas transmite: Se crede că o rezolvare pe cale amiabilă a conflictului dintre Soviete și Japonia, cu privire la frontiera din Mongolia este foarte apropiată, dacă nu chiar iminentă.

Berlin, 17 (Rador). D. N. B. comunică: Grupul de vânătoare al căpitanului Gentzen, a distrus în ultimele zile 74 avioane polone, dintre care 28 în lupte aeriene.

Paris, 17 (Rador). — Havas comunică: Musulmanii din Paris și din regiunea parisiacă au dat dovadă de o lealitate mult apreciată de autoritățile franceze. În prima zi în care s'au deschis registrele pentru înscrierea voluntarilor, 150 din acești musulmani s'au oferit spontan să se înscrie. Un important grup de soldați tunisieni s'a prezentat ieri la moscheea din Paris, cerând Imamului să facă rugăciuni și să ceară protecția divină, înainte de plecarea lor la datorie.

Londra, 17 (Rador). — Ducele de Windsor a făcut azi o vizită primului ministru, la Downing Street.

Paris, 17 (Rador). — Din Epina: se anunță, că două trenuri s'au ciocnit pe linia de bifurcație spre Toul. Sunt 15 morți și 50 răniți.

Paris, 17 (Rador). — Comisiunea de afaceri străine a Senatului a votat în unanimitate o moțiune, prin care exprimă admirația pentru eroismul dovedit de Polonia, în lupta contra unui adversar superior ca efective și material. Moțiunea asigură poporul polon de fidelitatea și hotărârea guvernului francez.

Situația pe cele două fronturi

Aviația polonă a bombardat baza aeriană germană din Poznan

Eroismul aviatorilor poloni

Varșovia, 17 (Rador). — Viața din capitală își urmează cursul normal cu toate clipele grele prin care trece. Presa apare în edițiile normale. Ziarele de astăzi publică în fruntea coloanelor deviza: „Capitala se va apăra contra crotipitorilor.” Presa polonă își exprimă convingerea că manevrele armatei germane de până acum pot avea urmări foarte tragice din cauza îndepărtării considerabile de la centrele de aprovizionare.

Varșovia, 17 (Rador). — Postul de Radio Varșovia No. 2, comunică la ora 22.30: Aviația polonă a efectuat un

atac contra bazei aeriene germane din Poznan, de unde plecau avioanele germane care au bombardat Varșovia în ultimele zile. Această bază a fost complet distrusă de aviația noastră, fapt ce a avut ca efect slăbirea activității germane contra Varșoviei.

Varșovia, 17 (Rador). — Agenția Pat comunică: Comandamentul apărării Varșoviei anunță în comunicatul său de Vineri seara, că în sectorul de Vest s'au dat lupte de avangarde. Cu această ocazie au fost luați numeroși prizonieri germani.

Bombardarea fabricii de avioane din Poznan 250 de muncitori au fost uciși

Varșovia, 17 (Rador). — Agenția Pat transmite: Cu ocazia bombardării fabricii de avioane Plage-Laskiewicz din Poznan, lucrătorii au eșit în curte pentru a nu fi striviți de dărâmurile pavilioanelor. Avioanele germane care au observat acest lucru, s'au scoborit trăgând cu mitralierele asupra grupului de lucrători.

Sunt 250 morți și răniți.
MOARTEA EROICĂ A LOCOTENENTULUI PALUSINSKY

Varșovia, 17 (Rador). — Locotenentul Palusinsky a atacat cu avionul său 12 avioane de bombardament inamice. După ce a terminat toate munițiile, Palusinsky s'a aruncat cu avionul său asupra unui din puternicele aparate germane, prăbușindu-se împreună în gol. Fapta lui Palusinsky, care a costat cu viața această îndrăzneală, a găsit numeroși imitatori. Sergentul D...

kowski, după ce a doborât lângă Modlin un avion de bombardament german, el însuși grav rănit, s'a aruncat asupra altui avion de bombardament inamic. Amândouă aparatele au luat foc. Barcikowski s'a putut salva cu parașuta.

IARAȘI CHESTIUNEA BOMBARDĂRII ORAȘELOR LIBERE

Krzemienic, 17 (Rador). — Agenția Pat transmite: În legătură cu bombardarea orașelor și satelor deschise, de către aviația germană care continuă cu toate desmintirile germane, membrii corpului diplomatic, acreditați în Polonia, care își au sediul lor temporar la Krzemienic, au semnat un proces-verbal în care se constată în mod oficial că distrugerea orașelor mai mari și mai mici cât și a satelor, în care nu există apărare antiaeriană este executată după un plan studiat și stabilit mai dinainte.

Orașul Saarbrücken a fost impresurat de trupele franceze

Armatele aliate continuă înaintarea

PARIS, 17 (Rador). — Havas transmite:

În cursul zilei de ieri și a nopții, cu tot timpul rău care pare să se fi statornicit definitiv, și în ciuda artileriei germane care și-a continuat tragerile indirecte cu bătaie lungă, trupele franceze și-au continuat toate mișcările de înaintare începute în cursul operațiunilor precedente.

La reacțiunile artileriei germane, se adaugă scurte contraatacuri, ale apărătorilor liniei Siegfried. Aceste reacțiuni germane, însă, n'au împiedecat îmbunătățirea pozițiilor cucerite și organizarea lor rapidă, în cursul nopții.

Cea mai de seamă dintre operațiunile duse la bun sfârșit, în cursul acestor ultime trei zile și asupra căreia comandamentul francez a păstrat până acum cea mai mare discreție, privește extremitatea occidentală a frontului, adică Sectorul Sierck, pe malul Mosellei. Această regiune, care se întinde în lungul râului Mosella, a fost teatrul unui atac german, care a pornit din împrejurimile unui mic sat german, în direcția orașului francez Siercke.

Atacul a fost oprit de avant posturile franceze, după ce înaintase de abea 100 metri.

În cursul zilelor următoare, incidentul a fost definitiv rezolvat. Susținută de tankuri, infanteria franceză nu numai că a respins pe inamic pe pozițiile

sale inițiale, dar a acționat astfel, încât a prevenit orice reacțiune ulterioară, ocupând aceste poziții germane și îmbunătățind situația generală a liniilor franceze în acest sector.

Bătănd în retragere, inamicul a distrus pe cea mai mare lungime cu putință, calea ferată din lungul râului Mosella.

Pe restul frontului, în deosebi pe o întindere de 20 km. la Est de Saar, trupele franceze își continuă înaintarea. Batalioanele de infanterie, susținute de tankuri au pus stăpânire pe poziții importante, între care două sate și mai multe observatoare.

Statul major continuă să păstreze cea mai mare discreție asupra desemnării exacte a acestor localități, spre a nu îngădui inamicului să aibă informații chiar indirecte și întârziate, asupra întinderii exacte a înaintării franceze.

PARIS, 17 (Rador). — Reuter: Duerlurile de artilerie aproape neîntrerupte, împreună cu scurtele incursiuni pe care le face din când în când infanteria, precedată de care de luptă, au marcat operațiile de pe frontul Occidental din ultimele 2 ore. Ploile puternice continuă să stingherească activitatea aviației. Este neindeclic, socotese observatorii militari, că francezii ar fi putut anunța de pe acum căderea orașului Saarbrücken, dar așteaptă ca mișcarea lor de încerc-

uire să fie atât de completă, încât să nu mai rămână nici o posibilitate de eșec.

Planul general pare să fie continuarea suprimării numeroaselor eșinduri ale liniei de frontieră, care este sinuoasă având obiectiv imediat orașul Saarbrücken.

Londra, 17 (Rador). — REUTER EXPRESS PĂRERE, CA DIN COMUNICATELE FRANCEZE DE RĂZBOI REESE, CA TRUPELE FRANCEZE AU ÎNAINȚAT DE AMBELE PĂRȚI ALE ORAȘULUI SAARBRÜCKEN. ORASUL ESTE ACUM APROAPE CU TOTUL IMPRESURAT.

Comunicat german asupra situației

Berlin, 17 (Rador). — Comunicatul comandantului suprem al armatei:

Cu tot timpul defavorabil, forțele aeriene germane au îngreuiat foarte mult retragerea polonă distrugând noi linii de cale ferată și provocând stricăciuni la mai multe gări.

Detasamentele și transporturile polone de la Est de Vistula au fost atacate cu bombe și mitraliere și risipite. Șosele și răscruci au fost distruse. În regiunea Luck, 11 avioane au fost distruse pe pământ, două avioane au fost doborâte din sbor.

Deasupra localității Brody, opt avioane au fost doborâte după o luptă scurtă și s'au prăbușit în flăcări. Trei avioane polone au fost capturate intacte.

Führerul în inspecție pe front

Berlin, 17 (Rador). — D. N. B.: Führerul a făcut azi o nouă călătorie de inspecție pe front. El a inspectat la Nord de Prezemysl, trupele ce înaintază victorios în Galiția. În cursul călătoriei sale, Führerul a ajuns pe teritoriul industrial al Sileziei Orientale superioare, care a căzut în mâinile trupelor germane absolut fără nicio stricăciune și unde toate coșurile scot din nou fum. El a vizitat deasemenea regiunea Cracoviei, care, și ea, a rămas neatinsă.

Führerul a asistat și la trecerea a două divizii peste San. Armata germană înaintază în acest sector, cu repeziune vertiginoasă. Prin lovituri rapide, ea a demoralizat forțele inamice care rezistau și care acum sunt în plină descompunere, urmărindu-le foarte repede.

Trupele aveau încă moralul cel mai ridicat și erau entuziaste, cu toate marile eforturi ce le fuseseră cerute. La această înaintare victorioasă au luat parte mai ales trupe austriace.

Pentru conservarea gorunului lui Horea

Timișoara, 17. — Cărturarimea noastră și-a manifestat cu mult timp în urmă îngrijorarea pentru faptul că gorunul lui Horea, care străjuește la mormântul lui Avram Iancu de la Tebea, a început să se usuce, datorită anilor.

Fînd vorba de un copac de care este legată o bună parte din istoria noastră națională, s'au emis diferite păreri în legătură cu felul cum ar trebui conservat acest copac, de care se interesează de altfel și comisiunea pentru monumentele istorice.

Rezidența regală a ținutului Timiș, care a făcut și anul trecut un raport în legătură cu această chestiune, a reluat recent în discuție modalitatea conservării gorunului de la Tebea. Ocolul silvic din Brad a făcut un plan pentru lucrările necesare conservării, iar rezidența regală a alocat o sumă necesară acestor lucrări, invitând și comunitățile din ținut să contribuie cu sume de bani pentru gorunul lui Horea.

COMANDAMENTUL DIVIZIEI I-a INFANTERIE TIMIȘOARA

Ordonanța Nr. 13

Noi, General CORNELIU DRAGALINA, Comandantul Diviziei I-a Infanterie

Având în vedere Decretul Lege Nr. 856/1938, publicat în Monitorul Oficial Nr. 34 din 11 Februarie 1938, prin care se institue starea de asediu pe lot cuprinsul țării.

În interesul menținerii liniștii publice și a siguranței Statului și în baza puterilor date nouă prin art 2 și următoarele din sus citatul Decret,

Ordonăm:

Art. 1. Incepând dela data afișării prezentei ordonanțe, pe întreg teritoriul juridic al acestui Comandament, cuprinzând în întregime județele: Arad, Caraș, Severin și Timiș-Torontal, sunt cu totul interzise:

a) Răspândirea și comentarea tendențioasă a știrilor primite dela posturile de radio streine sau culese din ziarele streine și chiar dela posturile românești sau culese din ziarele românești, referitoare la Națiunea și Statul Român și cari ar fi de natură să producă panică sau să alarmeze opinia publică.

b) Ruperea sigiliilor și repunerea în funcțiune a aparatelor de radio, cari au fost sigilate și oprite de a mai funcționa de către autoritățile în drept, în interesul liniștii publice și siguranței Statului.

c) Distrugerea sau stricarea aparatelor de radio de către proprietarii acestora, în scop de a nu mai putea fi prezentate autorităților în drept pentru a fi sigilate sau ridicate atunci când nevoia va cere.

d) Urările sau laudele, făcute prin viu grai sau prin scris, pentru orice State streine sau șefii acestora, când prin acestea s'ar vădi intențiunea de a se ironiza sau de a se aduce vreo jignire simțămintelor Naționale.

e) Manifestarea, de orice natura și prin orice mijloace, din care ar rezulta sfidarea sentimentului național, ca:

1. Lipsa de respect față de Drapelul sau Imnul Național.
2. Lipsa de respect față de Limba oficială.
3. Lipsa de respect față de serbările Naționale.
4. Disprețul față de Instituțiile de Stat.
5. Disprețul față de Istoria Națională.

f) Manifestările de orice natură, comise prin orice mijloace, prin cari s'ar căuta să se arunce discredit asupra Premilităriei și Străjeriei sau care ar avea de scop să determine pe tineri să nu răspundă îndatoririlor legale.

g) Agitațiunile sau manifestațiunile de orice natură, comise prin orice mijloace, în piețele publice, localuri publice și chiar locuințele particulare, din cari ar putea rezulta o dezordine sau un pericol pentru siguranța Statului și liniștea publică.

h) Orice act de sabotare, săvârșit sub orice formă, sau orice stricăciuni, acoperiri sau distrugeri, în total sau în parte, a lucrărilor făcute de Armată, sau în legătură cu completarea nevoii armatei.

i) Schițarea, desenarea sau fotografierea, chiar fără intenție delictuoasă, a Stabilimentelor militare sau civile, precum și a lucrărilor de orice natură, de utilitate publică, fără permisiunea autorității militare.

j) Critica sau propaganda, în orice mod și prin orice mijloace, în contra măsurilor luate de guvern, autorităților militare sau civile, în interesul ordinii publice și siguranței Statului, precum și amestecul persoanelor și autorităților civile în chestiuni ce privesc direct autoritatea, prestigiul și disciplina în armată.

Art. II. — Se consideră asemenea contravenienți la ordonanța de față:

a) Oricine, în orice mod și prin orice mijloc, aduce o ofensă sau expunimă un dispreț față de Armată.

b) Orice funcționar, public sau particular, sau orice persoană care, prin rapoarte, informațiuni sau prin orice mijloc, aduce ofensă sau face aprecieri nefavorabile la adresa autorităților militare, sau a oricărui membru al armatei.

c) Oricine, pe o zonă de manevră, pe un teritoriu unde se află concentrate trupe, sau pe teritoriile unde se găsesc instalate Comandamentele unităților concentrate, ofensează, insultă sau lovește vreun militar ori vreun civil, din serviciul armatei sau rechiziționat de aceasta.

d) Orice persoană care degradează materialul, sau rănește vreun animal din serviciul armatei.

e) Acela care, rechiziționat fiind sau invitat să se prezinte cu animalele sau obiectele rechiziționate, refuză, se ustrage sau întârzie, cu voință sau din neglijență, de a răspunde, la locul și timpul indicat, autorităților în drept, sau strică obiectele de rechiziționat, le demontează, etc. rănește sau face improprie animalele ce ar avea de dat pentru rechiziție.

Deasemenea, orice funcționar public, care înlesnește sau favorizează în orice mod, comiterea infracțiunilor cu ocaziunea rechizițiilor.

f) Oricine refuză a pune la dispoziția autorităților militare, imobilele sau dependințele acestora, socotite necesare a adăposti pe ofițeri, trupe, animale, armament, etc.

g) Oricine va colporta, răspândi sau comenta, în orice chip, știri adevărate sau imaginate, referitoare la situația, dislocarea trupelor, la dispozițiunile autorităților militare sau civile, în legătură cu Armata; chiar dacă știrile nu au ajuns la destinație sau nu au fost urmate de efect.

h) Orice persoană care va fi găsită staționând sau circulând fără justificare, în locurile unde se află cantonate sau bivacate trupe, depozite sau orice alte stabilimente militare, precum și în orice alt loc, unde autoritățile militare au interzis accesul.

— Deasemenea sunt contravenienți și aceia cari se vor găsi în situațiunea de mai sus, în trenuri militare, în convoiuri, coloane, sau orice alt mijloc de transport afectat Armatei.

— Când faptele din cele două aliniate de mai sus vor fi săvârșite cu gând de trădare sau spionaj, se vor aplica pentru aceste infracțiuni, sancțiunile prevăzute de Legile respective în vigoare.

Art. III. — a) Este cu desăvârșire interzisă adunarea de date asupra stărei civile, profesiunii, serviciului militar, averii, puterii de producție individuală sau colectivă, dela toți locuitorii din circumscripția juridică a Diviziei I-a Infanterie; pentru care în prealabil nu s'a obținut autorizațiune specială dela autoritățile în drept.

b) Utilizarea hărților militare, în zonele de concentrare ale trupelor și în zonele lucrărilor de întărire militară.

Art. IV. — Contravenienți la dispozițiunile de sub articolele I, II și III de mai sus, sunt justițiabili de Tribunalul Militar al acestui Comandament și se pedepsesc conform articolului V din Decretul Lege Nr. 856—1938, adică cu închisoare dela una lună la doi ani, instanța putând pronunța odată cu pedeapsa închisorii corecționale și pedepsele complementare prevăzute de articolul 25 al Codului Penal Regele Carol al II-lea.

Art. V. — Sunt cu desăvârșire interzise de a funcționa sub sancțiunile pedepselor prevăzute de Codul Penal și Legea Apărării ordinii în Stat, următoarele asociațiuni religioase:

Asociațiile Mileniste (Asociația Internațională a studenților în Biserica Martorii lui Dumnezeu Iehova prin societatea de biblii și tratate, sau sub orice denumire religioasă sau comercială s'ar prezenta), Penticostaliștii, Tremurătorii, Biserica lui Dumnezeu Apotolică, Pocăiții, Nazarenii, Adventiștii reformatiști, Secerătorii, Hliștii, Inocherțiștii și Stilștii.

Nici o asociațiune sau grupare religioasă nu va putea să funcționeze decât în condițiunile Deciziei Ministerului Cultelor Nr. 26.208 din 14 Iulie 1938 publicată în Monitorul Oficial Nr. 133—1938.

Deasemeni se interzice tipografiilor și societăților comerciale și civile, de tipări broșuri sau lucrări cu conținut religios, pentru uzul asociațiunilor religioase oprite.

Art. VI. — Ordonanțele anterioare emise de către acest Comandament rămân în vigoare, afară de dispozițiunile cari contravin prezentei ordonanțe.

Art. VII. — Prezenta ordonanță se va afișa pe străzi, în localuri și instituțiuni publice și particulare, atât la orașe cât și la sate, iar afișarea se va face stăta prin procese verbale, dresate în dublu exemplar, din care un exemplar se va înainta de îndată Parchetului Militar al acestui Comandament, de către organele în drept.

Art. VIII. — Militarii de sub comanda noastră, ofițerii de poliție judiciară militară și civilă, precum și agenții forței publice, sunt însărcinați cu executarea prezentei ordonanțe, care intră în vigoare din momentul afișării ei.

Data la Comandamentul Div. I-a Inf., astăzi, 17 Sept., la Timișoara.

Comandantul Diviziei I-a Infanterie:
General, Corneliu Dragalina.

Procuror Militar: Șef de Stat Major:
Maior Magistrat, Pantazi Vlădescu Lt. Colonel, V. V. Davidescu.

Ordonanța Nr. 14

Noi, general Corneliu I. Dragalina, Comandantul Diviziei I-a Infanterie

Având în vedere Decretul Lege Nr. 856 din 11 Februarie 1938, publicat în Monitorul Oficial Nr. 34, prin care se introduce starea de asediu pe teritoriul țării, în interesul siguranței generale și a ordinii publice:

Ordonăm:

Art. I. — Este interzis cu desăvârșire orice critică sau manifestațiune săvârșită prin orice mijloace contra sau în favoarea vreunui Stat străin a Șefului Statului, Guvernului, Comandamentului Militar, a oricărei personalități de viață publică internațională, sau a Simbolului Național al acelor State, fie că sunt comise în locuri publice de orice fel, fie că s'ar comite pe străzi sau la reuniuni particulare de orice fel.

Art. II. — Se interzice cu desăvârșire răspândirea de știri false sau deturdate, fie de natură a pune în pericol bunele relațiuni internaționale ale României cu alt Stat, fie de natură a excita opinia publică și a produce astfel turburări contra liniștii publice.

Art. III. — Cei cari vor contraveni dispozițiunilor de mai sus vor fi trimiși în judecata Tribunalului Militar, aplicându-li-se pedeapsa dela o lună la doi ani închisoare corecțională. Conf. art. 5 din Legea Stării de Asediu din 1938. Ei vor aplica și pedepsele complementare prevăzute de art. 25 din Codul Penal Regele Carol al II-lea.

Art. IV. — Ofițerii Poliției Judiciare militare și civile sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor prezentei ordonanțe, care intră în vigoare odată cu publicarea și afișarea ei pe întreaga Circumscripție juridică a acestui Comandament, cuprinzând județele: Arad, Caraș, Severin și Timiș-Torontal.

Data la Comandamentul Diviziei I-a Infanterie, astăzi 17 Septembrie 1938 la Timișoara.

Comandantul Diviziei I-a Infanterie:
General, CORNELIU I. DRAGALINA

Șeful de Stat Major: Procuror Militar:
Lt.-Colonel, V. V. DAVIDESCU Maior Magistrat, Pantazi VLĂDESCU

Autohtonitatea și continuitatea elementului românesc în Banat

Toate cronicile vechi ungurești confirmă existența Românilor în Dacia, la venirea Maghiarilor; la fel și vechii istoriografi maghiari.

În epoca modernă, meschine considerente politice impuneau mistificarea adevărului istoric. Sub stindardul acestei lozinci s'au înrolat o seamă de istorici maghiari, contestând geneza și continuitatea poporului român în vechea Dacie, deci și în Banat. Ei califică afirmațiile conaționaliilor vechi, drept plămăziri fantasmagorice, nefiind capabili a cunoaște ambianța istorică din acele timpuri.

Din aserțiunile istoriografilor moderni se degajează concluzia teoriei raesleriene, că Români ar fi veniți în Ardeal și Banat abia în secolul al XIII-lea și XIV-lea, din Balcani și că aceste melocuri, la imigrarea Ungurilor, erau repopulate, fiind acoperite cu păduri. (Borowski S., Temes vármegye, pag. 309; Pauler Gyula, A magyar nemzet tört. I., pag. 5; Wertner M., Az Arpádok család tört., pag. 18).

Istoricul Szentkláray I. ne timbrează cu insolentă drept „venetica de contrabandă”, organizându-se în cnezate conform celor din Valahia (Krassóvármegye őshajdona, pag. 190).

Tendentiozitatea și netemeinicitatea istoricilor indicați mai sus și ale altora, este pulverizată de realitatea veridică a istoriei obiective, relatată de erudiți istoriografi maghiari și străini.

Astfel Böhm L. în opul său „Délmagyarország vagyis az ugvnevezett Bánság külön tört. I., pag. 68, afirmă că principele bulgar Krun, pe la anul 815, a adus episcopi greci între Tisa și Mureș și a colonizat aci ostateci greci, slavi și români, la pag. 72—73 relatează, că prin anii 895—6, Zuard și Cadusa, rudeniile lui Arpad, au cuprins Orșova, Panciova și Cubinul, acordând autohtonilor slavi și roani, libertatea avută înainte de dominația Ungurilor. Iar la pag. 160 scrie: Români și Bulgarii s'au luptat contra poporului lui Arpad. Români sunt poporul de baștină al Timișului.

Farkas I. ne spune (Egyháztörténeti., pag. 261) că popoarele găsite aici de Unguri și adică Bulgarii lui Zalan, Slavii lui Svatoptuk și Români lui Glad, au fost de religie orientală.

În codex diplomaticus I., pag. 160, Fejér I. afirmă că Ungurii la venirea lor, au aflat în Timiș un popor român creștin, locuitor stăvechiu.

La Hunfalvy P. (în „Az Oláhok tört.” I., pag. 477—8) găsim că „pe timpul lui Ștefan cel Sfânt, au existat numeroase mănăstiri gr. or. în Ungaria, cu călugări greci și cu credincioși”. Aceștia nu putea fi decât Români de ritul grecesc. Pesty Fr., proeminent istoriograf ma-

ghiar, încă atestă (A Szörényi Bánság, pag. 12) existența Românilor în Banat la venirea Ungurilor, când ne istoriseste despre întâmpinarea făcută Ungurilor de Glad și alții.

Alt istoric, Barany A., în: „Temesme-gye emléke”, pag. 102, spune că la Sem-lac (Banat) a fost în 1290 un district românesc, pe care l-a vizitat în acel an Ladislau Cumanul.

La apariția Ungurilor, în Dacia până la Mureș, au fost Slavi, Bulgari și Valahi, precum ne relatează I. H. Schwicker în lucrarea sa: „Geschichte des Temeser Bauats”, pag. 450. Originea și continuitatea elementului românesc în Banat, o confirmă eciantat chiar istoricul maghiar Réthy L. (Oláh nyelv és nemzet megalakulása, pag. 150) atunci când induce opinia cronicarului italian Bonfinius: „Bonfinius care a cunoscut poporul român din Ardeal, este cel dintâiu care a ajuns la concluzia că Români din vremuri străvechi locuiesc Ardealul, fiind urmașii Romanilor, rămășițele coloniștilor lui Traian.”

Permanentă Românilor în Ardeal și Banat este atestată și de eruditul scriitor francez Jacques Boulanger. „Acesta consacră în editorialul „Le Temps” o cronică intitulată: „România—Ungaria”, evocând originea Românilor în Muntenia și Transilvania și combate teza maghiară.

Cele de mai sus nu sunt decât spiciri sporadice din istoriografia stăină, excentându-se vastele și judicioasele studii ale istoricilor români cari ilustrează maestrul teza noastră.

Banatul a fost deci, este și va rămâne al Românilor!

Victor Vlăduceanu

D. general Petre Georgescu în Banat

Timișoara, 17. — D. general Petre Georgescu, comandantul gărzilor F. R. N. pe țară, a sosit Sâmbătă seara la Timișoara însoțit de colaboratorul d-sale intim, d. Mașar Alexandrescu, șeful biroului de organizare și informații al gărzilor F. R. N. din capitală.

D. general Petre Georgescu participă azi, Duminică, la organizarea gărzilor F. R. N. din plasa Receaș, — plasă cu care se termină organizarea acestor gărzi în ținutul Timiș.

La organizarea gărzilor din plasa Receaș mai participă d.: prefect colonel V. Popovici, colonel N. Mațanovici, căpitan Ion Ursu, N. Rafiroiu, secretarul general al Frontului Renașterii Naționale din ținutul Timiș, col. Munteanu-Arad, N. Galetaru, secretarul comandamentului gărzilor F. R. N. din ținut, etc.

Flota engleză a confiscat un important material de contrabandă destinat Germaniei

LONDRA, 17 (Rador). — REUTER: ÎN SAPTĂMÂNA CARE S'A ÎNCHEIAT, CONTROLUL BRITANIC A CONTRABANDEI A INTERCEPTAT ȘI A CONFISCAT O MARE CANTITATE DE MĂRFURI, ASUPRA CĂRORA EXISTAU DOVEZI CĂ ERAU MĂR-

FURI, DE CONTRABANDĂ DESTINATE GERMANIEI. PRINTRE ACESTE MĂRFURI SUNT 281 TONE PETROL, 3400 MINEREURI DE HEMATITĂ 4600 TONE DE MANGAN, 7300 TONE PASTĂ DE HĂRTIE, 6000 TONE DE FOSFAȚI ȘI UN NUMĂR DE ÎNCĂRCĂTURI MIXTE.

Fostul președinte Hoover a propus convocarea unei comisii a statelor neutre din nordul Europei

Newyork, 17. (Rador). — Hoover, fost președinte al Statelor Unite a propus convocarea unei comisii în care să fie reprezentate toate statele neutre din nordul Europei, în scopul de a observa și comunica faptele de războiu cari ating populația civilă. Fostul președinte d. Hoover a adăugat că națiunile beligerante ar putea să dea agenților acestei comisii permisiunea de a circula în mod liber în interiorul frontierelor beligerante. Scopul acestei comisii, a spus d. Hoover, ar fi de a stabili prin intermediul agenților săi unde și când anume ar fi violate cu intenție angajamentele luate de beligeranți, de a nu duce războiul împotriva civililor, bărbați, femei și copii.

D. Hoover propune ca menționată conferință să fie organizată de Suedia, Norvegia, Danemarca, Finlanda, Olanda și Belgia. „Cred, a spus d. Hoover, că națiunile aflate în stare de războiu vor accepta propunerea mea. Deasemeni, cred că statele neutre vor sprijini”.

D. Hoover propune ca menționata conferință să fie organizată de Suedia, Norvegia, Danemarca, Finlanda, Olanda și Belgia. „Cred, a spus d. Hoover, că națiunile aflate în stare de războiu vor accepta propunerea mea. Deasemeni, cred că statele neutre vor sprijini”.

Crede și nădăjduiește întru Domnul!

„Împăratul David, alungat de Saul, a fost silit să părăsească casa părintească și să răătăcească în toate părțile, căutându-și scăpare dinaintea furiei lui Saul, care le voia ca să-l omoare.”

După o cale oboșitoare și plină de primejdii, ajunge David la Nob, unde era cortul sfânt, și intră întrânsul să se roage lui Dumnezeu. Rugându-se aci din toată inima, iată că o liniște sfântă îi alină sufletul său intristat și o nădejde dulce se deșteaptă în inima lui în ajutorul cel atotputernic alui Dumnezeu. Această nădejde îi luminează viitorul lui, carele îi era atât de întunecat și infrișoșat.

Cuprins așadar de o mângăere nespuse exclamă: Dumnezeu este lumina mea și mântuirea mea, de cine să mă tem? Dumnezeu e scutul vieții mele, de cine să mă cutremur”? (Ps. 20, 1.)

Și fiindcă de această mângăere și întărire a inimii s'a făcut e' părtaș în acel loc sfânt, prin cuvinte pline de însuflețire își revarsă dorința inimii sale zicând: „Una cer de a Domnul, să locuiesc în casa lui în toate zilele vieții mele!”

Aceste cuvinte de aur a-le împăratului David cuprind în sine o mângăere nespuse de mare, deoarece din întâmplarea acestui

împărat învățăm, că în cine avem să ne punem nădejdea în împrejurări grele, și prin cine putem ajunge la liman pe marea vieții acesteia, carea adeseori să înalță de viforul ispitelor și ne amenință cu perirea!

Și într'adevăr, ce ar fi oare viață noastră fără de aceasta nădejde în Dumnezeu? Ar fi o cale plină de rătăcire într'o noapte fără de stele!

Și oare ce ar fi de săraca inima omului în frica ei de păcate în clipa morții fără de aceasta nădejde în Dumnezeu? Ar fi o camă ră intunecoasă, plină de griji și chinuri, ar fi ca o temnița incuiată fără de lumină și fără mângăere!

Fericit deci este omul acela, carele cu frică umblă în cărările poruncilor lui Dumnezeu și își pune toată nădejdea întrânsul! Volney, un filosof ateist francez, a călătorit pe mare cu mai mulți prieteni. Între călători era și o femeie evlavioasă, care, așezându-se într'un colț al corabiei să ruga lui Dumnezeu. Observându-o acești atești zic cătră dânsa: Pentru-ce te rogi? Că doar rugăciunea ta nu-e în stare să oprească vânturile pe mare și nu poate schimba cursul naturii? De la această observare au luat ei firul convorbirii, în decursul căreia dânsii să confundau tot mai adânc în valurile necredinței, pecând valurile turbate a-le mării să loveau tot mai tare de corabie, amenințându-o cu scufundarea. Într'aceea o furtuna groznică să ridică pe mare, valurile spumegânde ale mării aruncau corabia în toate părțile așa, încât nu se știa clipa în carea să se scufunde corabia în adâncul mării. În fața acestei primejdii, ateștii și-au pierdut cumpătul și frica morții i-a cuprins în așa măsură, încât chiar ateștii Volney să apropie de femeie și cu geas tremurător îi zice: „Femeie! roagă-te pentru noi!”

Și ceea ce e mai interesant e că acest ateist, care mai înainte își băsea joc de evlavie și credința femeii, el însuș cade în genunchi și alături de această femeie dimpreună cu ceilalți necredincioși au început a se ruga lui Dumnezeu.

Intr'aceea viforul s'a mai potolit și marea a început a-se liniști.

Văzându-e ajunși la liman, femeia îi zice — „Spuneți-mi voi înțelepților, oare cu-i r'ăți rugat, că doar ați zis, că rugăciunea nu ajută că nu este Dumnezeu!”

Volney îi răspunde:

— „Noi suntem necredincioși cât timp e cerul senin, dară îndată ce s'a întunecat și ne-a amenințat primejdia, atunci a început și înțelepciunea noastră.”

Protopop IOAN MURGU

Citiți Luni dimineața

»DACIA« Ediție Sportivă

cu toate noutățile sportive și informațiunile politice interne și externe

SPORT

Arena Electrica

Ripensia-U.D.R.

Va reuși revanșa timșorenilor?

În cadrele Diviziei A. Arena Electrica găzduiește un match foarte important și mai ales extrem de interesant, căci combatanții sunt Ripensia și U. D. R.

Deci pe deoparte o echipă redutabilă, care, datorită întăririlor din ultimii ani, prezintă o forță serioasă, capabilă să producă performanțe răsunătoare.

Un unsprezece cu vervă de joc și morală ridicată poate produce oricând surprize.

Ori din partea reșitenilor o comportare victorioasă nici nu poate fi considerată, au răsturnat de atâtea ori calculele adversarilor, încât „surprizele” lor au devenit un obicei îngrisorător, lucru ce l-au dovedit cu prisosință în trecut.

Ca să nu mergem mai departe, în campionatul trecut, U. D. R. a învins Ripensia. E drept că timșorenilor au fost atunci în declin pronunțat, dar puteau totuși scăpa de înfrângere, dacă adversarul nu ar fi fost U. D. R., care a înțeles că i-a sosit momentul să se profite de ocazie și să-și îmbogățescă palmaresul chiar în sarcina Ripensiei.

Chiar dacă, în primăvară, Ripensia a jucat mai slab decât de obicei, trebuie să recunoaștem că U. D. R. a făcut atunci o

partidă merituoasă, toți jucătorii dovedind un zel semnificativ.

Acum o săptămână Ripensia a jucat un match anual la Reșița și a fost din nou învinsă.

Desigur că acest rezultat nu contează. A fost numai un match anual, pe care Ripensia l-a folosit pentru a verifica posibilitățile acelor jucători cari urmează să-i apere culorile în campionat. Chiar formația a dovedit acest lucru. Că rezervele nu au corespuns în cece privește scorul final e un lucru care se poate schimba de azi spre mâine, iar jucătorii de acum o săptămână să fie în stare să inverseze destinul partidului. Aceasta cu atât mai mult, că posibilitățile tineretului, încercat în Ripensia, cresc brusc și simțitor din săptămână în săptămână (tot așa cum pot și scade).

Partidurile din trecut și concluziunile ultimelor antrenamente vor fi toate exploatare și aplicare de Ripensia în matchul cu U. D. R.

Contăm la amplitudina ripensienilor și suntem dispuși să credem, că marele public, care apreciază foarte mult curajul Ripensiei de a introduce elementele tinere, va fi satisfăcut de jocul din partidă această.

Matchul începe la orele 16.30.

Arena Banatul

Chinezul-Vulturii

După primele două etape ale Diviziei B, desigur că nu se poate face nici un pronostic în cece privește desnodământul final al competiției, dar faptul că în fruntea clasamentului se găsesc două echipe cari au mai activat în prima Divizie — Chinezul și Vulturii — și una — Electrica — care de ani de zile, își consolidează, printr-o laudabilă muncă multilaterală situația, cimentându-și baze serioase pentru accesione, este foarte semnificativ.

Aceasta înseamnă că forțele protagoniștilor este sensibil egală, iar întămirile dintre rivali devin extrem de importante.

Astfel matchul Vulturii—Chinezul urmează să aibe repercurșiuni imediate asupra clasamentului și un efect decisiv asupra desnodământului final al seriei, căci în lupta pentru șefie două puncte pierdute sau câștigate înseamnă reușită sau eșec.

Mai ales pentru Chinezul, căci structura echipei și mentalitatea conducătorilor și a suporterilor nu permite o stagnare prea îndelungată în Divizia a doua.

Întâlnirea de azi va fi deci înzestrată cu toate caracteristicile unei partide decisive, adică luptă până la epuizare.

Contribue la interesul partidei și împrejurarea că ambele echipe au învins la Arad pe rivala de acolo pe Gloria, lucru care învederează calități puțin neglijabile la adversarii de pe Arena Banatul.

Matchul va începe la ora 10.45.

La Arad

Amefa-Juventus

Primul match pe care l-au susținut arădanii a fost din capul locului sortit să fie pierdut, căci s'a jucat în contra Venusului.

În acest match Venus a venit înarmat cu o condiție fizică impecabilă, iar Amefa, nepregătită, după o perioadă de grevă a jucătorilor.

Totuși Amefa a satisfăcut, iar acum se va folosi de toate resursele ca să se reabiliteze în fața publicului.

Concurs de canotaj

Sezonul de canotaj se va încheia prin concursul regional pe care Soc. Înainte îl organizează, cu participarea tuturor vășlașilor din localitate, pe Pega pe porțiunea dela Podul Modos.

Concursul, care începe la orele 15 cuprinde următoarele probe:

1. Skiff de 2 pentru începători.
2. Skiff de 4 cu cârmaeni pentru juniori.
3. Skiff de 1 pentru începători.
4. Caiac de 1 pentru bărbați.

5. Caiac dublu pentru bărbați.
6. Skiff de 2 pentru dame.
7. Caiac de 7 pentru dame.
8. Skiff de 2 pentru juniori.
9. Skiff de 1 pentru juniori.
10. Skiff de 4 cu cârmaeni pentru începători.

Distanța pentru juniori e 2000 metri, pentru dame și începători, iar pentru caiac 500 metri.

Ultima oră sportivă

DIVIZIA NAȚIONALĂ A,
BUCUREȘTI

Gloria—Sportul Studentesc 3:2 (1:1). Surpriza zilei. Marchează în min. 7 Cucula, min. 28 egalează Marinescu. După pauză min. 28 din pasa lui Deményi marchează Cucula, min. 31 iarși Cucula (3:1). În min. 28 Mihăiescu (3:2).

Rapid—Unirea-Tricolor 3:2 (1:0).

Rapid a condus cu 3 goaluri când U. T. revine fără a putea egala. Au marcat în min. 25 Bogdan din cornerul lui Sipos. După pauză în min. 20 Moldoveanu, min. 21 Bogdan, min. 35 Alexandrescu (3:1) și în min. 39 Cârjean.

CRONICA ARADULUI

Solemnitatea sfințirii troitei ridicate în memoria profesorului Teodor Ceonța

Cuvântările rostite în fața monumentului din cimitirul „Eternitatea”

Arad, 17. — O emoționantă solemnitate a avut loc Joi, 14 Septembrie în orașul nostru. În cimitirul „Eternitatea”, s'a desfășurat sfințirea monumentului ridicat din vrednicia a 62 dascăli confesionali, fost elevi ai marelui apostol, care a fost profesorul, Teodor Ceonța, dela școala preparandială din orașul Arad, unde a funcționat înainte de războiu.

La această sobă și solemnă festivitate a luat parte și Episcopul Andreiu, al Aradului, însoțit de corpul funcționarilor dela Eparhia din localitate, precum și un foarte mare număr de învățători, — foști elevi ai regretatului și mult iubitului profesor — precum și alți inte-

lectuali dela noi.

Sfințirea crucei ridicată din dăruirea învățătorilor confesionali români de vremuri s'a început cu un scurt parastas oficiat de părintele, Viorel Miron, care apoi a rostit o profundă cuvântare, prin care a răscălat personalitatea lui căruia i-a fost ridicată crucea, astăzi s'a sfințit.

În numele foștilor elevi a vorbit apoi d. Iosif Moldova: inspector școlar în pensie, care aduce omagiile acestora pentru devotamentul marelui dascăl român, care a crescut stătea generozitate care a stat mereu în serviciul cauzei culturii românești și a întăririi elementului românesc.

Emoționanta cuvântare a Episcopului Andreiu, al Aradului

— N'am fost invitat în mod special să vin la această impresionantă solemnitate. Totuși am ținut să fiu și eu prezent, printre dvs. la acest mare și religios act. Nu știu dacă se dau știri jertfa dvs., și cari au fost sentimentele, care v'au îndemnat să ridicați acest frumos monument la căpătâiul unui mare dascăl român. Văd însă că dvs. vă înțeles care sunt rosturile timpurilor și știți să prețuiți ce va fost drag și vă atî stimat. Învățătorul român confesional este tipul dascălului care piere astăzi — mâine. Dvs. sunteți totți cu treizeci, patruzeci de ani de serviciu și toți pensionari astăzi. Gestul dvs. însă mă mișcă nespus de mult și nu știu cum să-l apreciez. Stima și iubirea ce ați arătat-o prin această marmoră pe care ați ridicat-o la căpătâiul unui mare dascăl român vă caracterizează mult și bine.

Sunt fericit că am putut lua parte la solemnitate.

Și sunt fericit să constat că școala românească de demult a crescut nu numai în număr, ci și în calitate și oameni întregi. Nimica nu este mai frumos decât să aduci jertfă plăcută pe altarul recunoștinței.

Ce trebuie să facem astăzi și cum trebuie să procedăm pentru viitor? Așa cum dvs. ați făcut! Să tăcem și să muncim pentru tot ce este românesc. Dascălul confesional român de pe vremuri va dispărea. Ce vom pune în locul lui? Iată la ce mă gândesc în aceste momente sfinte. E emoționant să stai în fața unor

fapte atât de frumoase și atât de creștinești. Dascălul român confesional, lucrând mână în mână cu biserica a întărit neamul, a muncit pentru viitorul lui. Fericit poate fi un asemenea profesor care se bucură de o atât de mare stimă și venerație din partea foștilor săi elevi. Dincolo, — în ceruri, — desigur că va fi simțit gestul dvs. care este al școlii, al iubirii și al unor suflete românești până de credință și evlavie. Sunt toate acestea cauzate de laudă pe dascălul român confesional, crescut în preparandiiile românești, de pe alte vremuri instituțiuni ce au adus atâtea bine neamului.

După terminarea profund emoționantei solemnități, dela mormântul profesorului T. Ceonța, mort în anu 1906 cei de față s'au dus împreună cu Preș. Sf. Sa, Episcopul Andreiu, și la cimitirul altui mare dascăl român, Petre Popoș, care se află tot în acest cimitir. Și aici s'a oficiat un scurt serviciu religios răspunzător corale dându-se învățătorilor prezenți, după care solemnitate sfințirii crucii a luat sfârșit.

Învățătorii veniți și din alte comune din împrejurimi dimpreună cu colegii lor din Arad, s'au întrunit apoi la o masă comună, unde au petrecut câteva momente dintre cele mai plăcute, reînviind amintirile pline de dușogie de altă dată și sburdălniciile tineretii de pe vremuri, când urmau școala preparandială din localitate.

MICA PUBLICITATE

Folositi mica publicitate a ziarului „DACIA”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Camera mobilată de închiriat. Cetate, Str. Moloviște 11.

Se vinde sau se închiriază mobilier de băcănie. Str. Spitalului nou 5.

Două eleve sau elevi primesc cu toată întreținerea. A se adresa: Alexandrina Baba, II, Str. Joffre Nr. 10.

Domnișoară, pricepută și cu multă practică, caută angajament de caserită, ori unde. Cunoaște la perfecție trei limbi. Pretențiuni modeste. Adresa la ziar.

PROFESOARA DIPLOMATĂ prepară în ore particulare limba germană, engleză, franceză, latină, greacă și română, deosebit de bună și stenografia română și germană. Circ. III, Bulev. Carol I. No. 7, etaj II, ușa 9.

Librăria și papetăria „Globul”, proprietar: Ioan Iancu, Timișoara I, Str. Eminescu 6. Telefon 42-73.

Domnișoara Director-Învățător!

Cu ocazia începerii noului an școlar l-am permis a atrage atențiunea Domniei Voastre asupra librăriei mele complet asortată cu tot felul de registre, imprimate, rechizite și cărți școlare conform noui legi școlare și programei analitice. Maternal didactic: Compas mare de lemn, Raportor mare de lemn, Echer mare de lemn, Liniar mare de lemn, Modele geometrice, Numărătoare cu bile mari. Având în vedere că sunt o firmă românească, sper că l-mi veți acorda sprijinul DV. binevoitor, și vă asigur că, veți fi serviți cu cea mai mare atenție spre deplina DV. mulțumire. Rămân în așteptarea prețioaselor DV. comenzi pentru care vă mulțumesc anticipat și vă salut. Cu toată stima: Ioan Iancu, proprietarul librăriei „Globul”.

ECONOMICE

Debitanții concentrați pot avea înlocuitori în timpul concentrării

Timișoara, 17. — Pentru a veni în ajutorul debitanților concentrați și a-i feri pe de o parte de pierderea vadurilor de comerț, prin închiderea sau închirierea localurilor de debit, iar pe de altă parte de contravenții și anulări de brevete fiindcă nu se pot ocupa personal de comerțul lor, administrația comercială M. A. T., prin derogare dela dispozițiile art. 201 din legea monopolurilor, potrivit cărora debitantul e obligat să-și exercite comerțul personal și pe a lui răspundere, a dispus următoarele:

1. Debitanții de beuturi spirtoase concentrați, indiferent de felul brevetelor ce posedă, pot încredința conducerea debitelor lor, pe timpul concentrării: soțiilor rudelor (părinți, frați, veri, cumnăți) sau funcționarilor angajați în debite.

2. Pe tot timpul concentrării, acești înlocuitori vor exercita comerțul în numele debitantului titular.

Administrația comercială M. A. T., luând măsurile de mai sus, a îndrumat organele fiscale de control să nu șicaneze pe înlocuitorii debitanților titulari, ci să le dea tot sprijinul și toate îndrumările, pentru ca operațiile comerciale ale debitanților concentrați să fie executate corect și legal. Dacă eventual funcționarii fiscali ar dresa acte de contravenție atât debitanților concentrați, pe presupunția că și-ar fi închiriat debitele și brevetele, cât și locuitorilor acestora, pe considerentul că exercită comerț de beuturi spirtoase cu brevet strein, administrația M. A. T. a pus în vedere că nu va aproba asemenea procese verbale de contravenție.

Pentru a veni în mod eficace în ajutorul debitanților concentrați și în ajutorul înlocuitorilor acestora, administrația M. A. T. a rugat pe administratorii financiari din țară să supravegheze personal aplicarea dispozițiilor de mai sus.

Un comunicat al Băncii Naționale cu privire la plățile pentru Anglia

București, 17 (SIR). — Banca Națională a dat următorul comunicat, prin care aduce la cunoștință generala că: având în vedere că unele țări au introdus reglementări în regimul plăților libere și la libera circulație internațională a monetelor, prescripțiunile privitoare la devezile libere nu se vor mai putea aplica devezelor acestor țări. Banca Națională a stabilit că plățile pentru Anglia fiind reglementate de acordul de plăți din 12 Iulie 1939 și de acordul tehnic pentru creditele bancare pe termen scurt din 30 Mai 1936, formalitățile și actele justificative cerute pentru obținerea unui transfer în Anglia rămân ne schimbate ca și până acum, cu singura deosebire că se cere în plus, complectarea unei foi de vărsământ în patru

exemplare, ce se vor prezenta direct serviciului relațiilor cu străinătatea. Sunt considerate arierate creanțele scadente înainte de 1 August 1935, adică valoarea importurilor efectuate înainte de 1 Mai 1935. Plăți curente sunt considerate creanțele cu scadența începând dela 1 August 1935 inclusiv, adică valoarea importurilor efectuate după 1 Mai 1935. Pentru plata creanțelor arierate, deci pentru creanțele scadente înainte de 1 August 1935, se percepe prima de 38 la sută, iar creanțelor curente se percepe prima de 44 la sută, dacă importul s'a efectuat între 1 Mai și 1 Decembrie 1939 și 37 la sută la importurile efectuate după 1 Decembrie 1939.

Un îndemn al Camerei de agricultură către plugarii din Timiș-Torontal

Pentru efectuarea diferitelor lucrări rămase în urmă în gospodăria agricolă din jud. Timiș, ca și pentru lucrările curente la culesul porumbului, arături, grăpat, etc. de folos nebănuț ne poate fi întrebuițând boilor și vacilor la executarea lor în bune condițiuni.

In deosebi în jud. Timiș, unde creșterea vacilor este pe o treaptă superioară, unde avem indivizi cu o conformație robustă și cu o forță mare de tracțiune nefolosită până în prezent în lucrările de câmp, îndemnăm cu toată încrederea agricultorii de a începe executarea diferitelor lucrări cu vaci.

Avantajile — (foloasele) — pe cari le avem în lucrările agricole cu boi și vaci sunt de neprețuit și se reprimă la următoarele:

1. Boii și vacile consumă alimente mai puțin contisitoare decât caii în timpul lucrului.
2. Boii și vacile cari s'au folosit timp îndelungat la lucrări de câmp și cari au îmbătrânit sau nu mai pot lucra din alte motive, se valorifică mult mai ușor decât caii, prin vânzarea pentru tăiere.
3. Puterea de tracțiune a boilor și vacilor este mai mare ca și a cailor, suportând timp mai îndelungat executarea anumitor lucrări.
4. Boii și vacile suportă mai ușor frigul și căldura.
5. Îngrijirea boilor și vacilor este mai

puțin pretențioasă ca și a calului.

6. Vacile — cari se luănesc bine — de tracțiune se pot mulge, dând o producțiune multumitoare, de lapte.

Să reflecteze bine agricultorul bănățean asupra acestor posibilități de întrebuițarea unei forțe neexploatare, nu numai pentru prezent, dar și pentru viitor.

Cum se fac cererile pentru certificatele de transport ale beuturilor livrate din depozite

Timișoara, 17. — Referitor la timbrarea cererilor depozitarilor de băuturi spirtoase cu ridicata, pentru obținerea certificatelor de transport ce însoțesc băuturile livrate din depozitele lor, taxate cu 8 lei timbru plus 1 leu aviație, administrația comercială M. A. T. a dat următoarele noi dispoziții:

1. Cererile pentru obținerea certificatelor de transport vor fi date înainte de emiterea certificatelor solicitate.
2. Aceste cereri pot fi data și global, adică odată pentru mai multe transporturi și pentru mai mulți cumpărători, timbrându-se cu 8+1, dar tot înainte de emiterea certificatelor de transport.

Ședința Camerei de agricultură a județului Timiș-Torontal

— Importante măsuri și lucrări în curs de desfășurare —

Timișoara, 17. — După cum am anunțat, vineri a avut loc o ședință de comitet la Camera de agricultură a județului Timiș-Torontal, care a fost prezidată de d. senator Pavel Petru.

Dni: ing. Fărcășanu secretarul camerei și ing. Em. Negruțiu șeful Serviciului agricol județean, au expus darea de seamă pe luna August și programul de activitate pe Septembrie a. c.

Din darea de seamă reese că în cursul lunii August, am avut febră aftoasă în 14 comune, rugel în 11 comune, antrax în 2 și variolă în 7 comune, epidemii cari au fost combătute prin măsurile ce sa luat.

S'a mai întocmit planul de lucru pe 5 ani, stabilindu-se lucrările ce trebuiesc făcute pentru îmbunătățirea și sporirea producției vegetale și animale. Deasemeni au fost vizitate culturile de porumb înscrise la concursul național al porumbului și sau terminat lucrările pentru înființarea loturilor școlare.

Tot în cursul lunii August s'a înființat prima Asoc. de exploatare în comun dela Hunedoara-Timișană care a fost înzestrată și cu mașini agricole. S'a făcut o mai bună repartizare a trioarelor și selectoarelor cari lucrează subcontrolul inginerilor șefi de școale agricole.

S'au mai terminat lucrările la școalele de agricultură din Ciocova și Sănnicolaul-Măre, precum și de la fermele statului. La ferma Dragșina se continuă lucrările de drenaj ce se fac cu caterpilărul județului Timiș-Torontal și face repararea clădirilor.

S'au mai dat dispozițiuni cu privire la pregătirea terenului pentru cultura planteor furajere, s'au terminat lucrările de altoi în pepinire și s'a continuat cu delimitarea zonelor viticole etc.

Programul de activitate pe Septembrie cuprinde: vizitarea lucrărilor pentru concurs, complectarea necesităților de pomi fructiferi pe ocoale și se vor stabili necesitățile pe comuni a arborilor de plantat pe izlazuri. Se va continua cu curățirea grâului de sămânță pentru toamnă și se vor înființa două pivnițe de vifinificație rațională, una în plasa Recaș și alta în plasa Buziaș.

Pentru stropitul pomilor, se vor înființa 7 echipe cari vor fi înzestrate cu aparatele și materialele necesare, iar pentru uscatul prunelor, se va pune în funcțiune cuptorul din ocolul Lipova.

Conform planului de 5 ani, se va efectua schimbul a 10 vagoane de grâu de sămânță și se vor comanda, în comision, 30 mașini de sămănat dela Sămănătoarea-București. Deasemeni se va continua cu înzestrarea ocoalelor agricole, Lipova și Recaș, cu unelte și mașini agricole. Se va clădi și o remiză. La Asoc. agricolă Hunedoara-Timișană, se va începe aratul și se pregătesc loturile școlare și culturile demonstrative.

Pentru ocolul agricol Comloș, și even-

tual Lipova, se va procura câte un separator, iar un tractor din echipa de motocultură, va lucra în comuna Sacul-Severin, la Asoc. agricolă înființată. Alte două tractoare vor începe lucrările de arat la agricultorii din plasele Ciocova și Deta. Un tractor deserveste fermele și școlile.

Se fac apoi pregătiri pentru expoziția și concursul grâului ce se va ține eventual la 1 Oct. a. c. și se va dirija recolta de porumb prin ajutor reciproc. Deasemeni pregătirea terenului și sămănatul. In plasele: Lipova: Vinga și Recaș se va continua cu delimitarea zonelor viticole.

Se va mai face o verificare a conducătorilor de tractoare și se va continua cu lucrările de colonizare și reformă agrară curente.

Tot în ședința de Vineri s'a cetit darea de seamă a activității Serv. Zootehnic-veterinar pe August și s'a expus programul de lucru pe Septembrie a. c.

S'a mai aprobat suma de 3000 lei pe seama sindicatului de creștere a vitelor din Jebel și s'a stabilit aprobat planul de organizare a fermelor Izvin și Dragșina. D. N. Iancovici a fost admis ca expert apicol.

S'a mai aprobat înființarea unui birou viticol pe lângă Cameră și, la cererea Regiunii Fitosanitare s'a aprobat construirea camerelor pentru deparazitarea pomilor.

Prețul lemnelor

București, 17. — Lemnele de foc cotate eri la București: 8300—8500 lei vagonul fag și 9300—9500 vagonul stejar. Din lipsă de vagoane, sosirile sunt puține. Eri a intrat în vigoare tariful ridicat CFR, cece influențează deasemeni prețul lemnelor. Vânzările se fac atât la engros cât și en-detail pe bani gata. În Orient se arată mult interes pentru lemnele noastre rășinoase. Se oferă prețuri ridicate, plătite în valută forte.

60 de mutări și 32 numiri noi de notari în ținutul Timiș

Timișoara, 17. — Sâmbătă înainte de masă a avut loc, la rezidența regală a ținutului Timiș, ședința subcomisiunii de propuneri pentru numiri și înaintări de notari, prezidată de d. secretar general dr. Gh. Ciupe.

S'au făcut propuneri pentru 60 de mutări la cerere și pentru 32 de numiri noi, în întreg ținutul Timiș.

Numele celor propuși pentru mutare și numire se va cunoaște odată cu publicarea deciziei respective.

Prin îngrijire am devenit sănătos:

D. Carol Kollerbach funcționar la Fabrica de Spirt S. A. Timișoara: „Tifos. In consecință: piciorul drept a rămas bolnav. Băile Neptun i-au ajutat, lor le pot mulțumi capacitatea mea de muncă”.

Marele savant de clinică prof. Hermann N o t h n a g e l:

„Dintre o sută de mii de oameni poate unul singur moare într'adevăr de slăbire de bătrânețe. La toți ceilalți un oarecare simpton de boală, cât de bine să fie ascuns, este de fapt cauza morții.”

A se descoperi aceasta la timp, este datorita medicului. A o elimina din corp, sau cel puțin a o face pentru un timp cât mai îndelungat inofensivă este scopul

Băilor Neptun, Timișoara

Unanimitate etnică

Nu este îngăduit unei Națiuni să inventeze beneficiile pe cari i le procură, într-o confortabilă neutralitate, miasacul deslănțuit de popoarele vecine tărite într'un război; atunci însă când aceste nefortificate noroade sângerează în vacarmul de mitralii, nu-ți este interzis să te instruești cu învățămintele pe cari ți le procură tragica heratombă. Ne este chiar permis să binecuvântăm inițiativa sau întâmplările cari ne-au cruțat destinul de osândă crâncenelor sacrificii: recapitulăm acestea au virtuțea de a ne instrui și cuminiți încă, galvanizându-ne pentru a rezista și în viitor primejdiilor de agresiune din afară sau de desbinare internă.

Cu cât ar fi fost mai crunte perspecti-

D. ARMAND CALINESCU

vele existenței, pentru noi, dacă războiul acesta pornit în Septembrie ar fi început în Martie trecut!... De atunci, — știți cu toții asta, — potențialul militar al României a sporit enorm, în proporția în care s'au domolit vrăjmășiile vecinilor care ne pândeau hotarele. Și pe unii și pe ceilalți îi învățăm prudenta comunicatăle zilnice ale Marilor Cartiere în luptă: pe ei să stea liniștiți, — aflând acum că în război se moare și se suferă; pe noi să fim neclintii la veghe, văzând că nepregătirea înseamnă invazie și înfrângere.

Dar dacă, în loc de a isbucni în Septembrie 1939, ar fi isbucnit acest război înainte Revoluției regale din Februarie 1938!... Surprinsi cu armata neechipată, cu autoritatea executivă abandonată de gălcevi, — am fi fost o prădă docilă și inertă.

O miraculoasă providență, — aceeași care ne-a semănat neamul aci, la răspântia puhoaielor și a primejdiilor, — a fost de data aceasta mai elementă cu noi decât cu toate celelalte Neamuri. Este o indulgență de moment, — acordată într'un ceas decisiv al istoriei umane, însă. Nu este totuși pomana unui hazard: este rodul unei auguste prevederi, — recompensa trudei și lucidității unui Suveran Cărui grijile cărmuirii nu-l îngăduie astăzi recreația câtorva clipe petrecute în mulțimile românești, unde și-ar primi omagiul aclamațiilor și binecuvântărilor răsplătitoare.

Prin energica hotărâre a Regelui Carol II, — Neamul românesc și-a văzut mai bine de un an înaintea dramaticului soroc al războiului continental conștiuită unanimitatea de simțiri, fuziunea de gânduri, disciplina de comandă. Sfetnicul acela care a călcat ca pe vreașuri pe vechile camaraderii ale partizanilor, — acel răsfătat al popularității care a disprețuit popularitatea, s'a dovedit un adevărat temperament de șef: șef pentru vremuri grele, dăruit cu înalte aptitudini militare, — iată ce a știut să fie d. Armand Calinescu, anticipând cu lungi semestre înaintea examenului marțial inițiativele ursite să sporească potențialul de forță al Națiunii.

La lumina vâpărilor și exploziilor de

pe fronturile războiului, — începem să prindem astăzi și semnificația salvatoare a celui Front al Renașterii Naționale, în care a fost progresiv cadentată întreaga suflare românească. Războiul ne surprinde pe fiecare într'un sector al acestui front de unanimitate națională. a isbuci să conservi patrimoniul teritorial și substanța Națiunii, — deopotrivă de intacte, — înseamnă într'adevăr a le re-crea, a le re-năște. Front de renaștere, cu adevărat. Mai există oare printre noi un singur suflet să nu-i precuiască virtuțile și eficacitatea?...

Suntem pacificați, — încadrați în acest front al fraternității românești, și anularea vrajbelor dintre noi îngăduie sentimentelor noastre să se claseze după imperativa ierarhie a intereselor naționale. Pot drumeții să-și mărturisească,

în discuții, efemere sau superficiale simpatii pentru unii sau pentru alții dintre beligeranți: toți însă avem necontent înaintea minții ierarhia românească de sentimente, ordinea de importanță a problemelor, situând lucid în fruntea preferințelor și simpatiilor preferința pentru integritatea românească, simpatia pentru sângele românesc. Năcări, deliruri de romantism politic: calm și tact, — pretutindeni. Și încredere în autoritatea tutelară, dovedită mereu cu un gest, cu o inițiativă, cu o acțiune fecundă și salvatoare înaintea spiritului obștesc.

Cu această cărmuire sobră în cuvinte și spornică la faptă, — fiecare zi care trece, fiecare noapte care curge înseamnă o nouă tranșee adăogată dispozitivului de rezistență și integritate româ-

nească. Omul care conduce echipa guvernului și în același timp desăvârșit armatei se poate mandri că a isbucit să cucerească încrederea conștiinței românești, tot astfel cum prin lealitate, răspicată sinceritate a cucerit încrederea totală a Suveranului.

Lumea îl știe cumpănit, lucid în ofensiva hotarelor, ponderat în hotărârile grave, — fiindcă l-a văzut curagios în ofensiva ordinei, decis în clipe de dezorientare publică, brav la primejdie.

Un om care și-a mizat și cariera și viața, pentru ceace a socotit și a dorit apoi că este binele obștesc, este sigur calificat să continue veghea la postul răspunderilor, în clipa când primejdiile reclamă sefii conștiința răspunderilor pentru destine și pentru viete.

(„Curentul”)

Cărți de documentare

P. Nemoianu: In calea revizionismului maghiar

D. Petre Nemoianu, fecundul autor al atâtor lucrări de vatoare în legătură cu Banatul, ne dă o nouă carte de documentare: **In calea revizionismului maghiar**. În primul capitol al cărții, d-sa arată că revizionismul maghiar se deosebește fundamental de acela al tuturor celorlalte popoare cari l-au practicat și îl mai practică.

„In veacul pe care îl străbatem, — zice autorul, — toate popoarele tind spre alcătuirea de state naționale, care să cuprindă între hotarele lor pe fiii aceluiaș neam și toate teritoriile locuite în majoritate de aceștia. Idealul politic al acestor popoare este deci, ca hotarele lor politice să fie contopite cu acelea etnice, ceace prin tratatele de pace s'a și întâmplat.

„In lupta ce o duce cu atâta cerbie, revizionismul unguresc nu cunoaște și nu învoacă argumentul etnic. In tot ceace spun sau scriu, neobosiți revizionisti din Budapeste se căznesc doar să sporească numărul conaționalilor lor din cuprinsul statelor succesoriale, ca să impresioneze opinia publică internațională, dar fără să afirme că elementul unguresc ar constitui majoritatea populației în vreo regiune desfăcută de trupul Ungariei.

„Cea mai îndrăzneată afirmație sub raport etnic a ungarilor s'a rostit în anul 1900, deodată cu încheierea ultimului recensământ făcut în Ungaria veche și al cărui rezultat li s'a părut că-i îndreptățește să constate că, din cele 20 milioane de maghiari ai Ungariei nu mai lipsesc decât 10. Se știe că la recensământele anterioare (1880—1890—1900), maghiarii nu reprezentau decât 46—48 la sută, românii 17 la sută, slovacii 13 la sută, germanii 13 la sută, sârbocroații 4 la sută, rușii 2 la sută din populația totală a Ungariei.”

După ce arată că ungarilor recunosc și după război această stare de lucruri din Ungaria de ieri, autorul spune că revizionismul maghiar se bazează numai pe argumente de ordin geografic, economic, istorico-politic și cultural. Cele dintâi neputând fi opuse sub nici o formă principiiui etnic, spune d. P. Nemoianu, d-sa se ocupă numai de cele două din urmă. Argumentul istorico-politic este de fapt **ideea hegemoniei maghiare**. Evident că hegemonia aceasta, care s'a exercitat numai în folosul clasei feudale maghiare, a însemnat apăsarea și aservirea naționalităților din fosta Ungarie, a însemnat un naționalism intolerant și o concepție politică particulară, care n'a trădat la nici un om politic maghiar „o linie de gândire europeană”.

„Pe la mijlocul veacului trecut, — zice d. Petre Nemoianu, — singur Széchenyi a îndrăznit să-i profetească revoluționarului Kossuth, că naționalismul intolerant al maghiarilor va întări naționalismul diferitelor naționalități, cari nu se vor împăca niciodată cu impunerea exclusivă a limbii maghiare în viața de stat și culturală a țării. Dar concepția politică europeană a contelui

Syéchényi a dispărut odată cu săvârșirea celui ce a preconizat-o, în ospiciul dela Döbling, fără să mai fie apărut vreodată în concepția oamenilor politici ungari.”

Cât despre argumentul cultural, autorul arată:

„Pretinsa cultură ungurescă nu este întărită nici măcar de isoare ungurești, ci dimpotrivă. De pildă, în ultima jumătate a veacului al 19-lea, 60 la sută din infrastructura Ungariei au fost unguri neaoși, deși ca populație ei nu reprezentau decât 48 la sută. In timp ce infrastructura de origine neaoș ungurescă, — ungarilor din pusta Ungariei și săculi din Ardeal, — se ocupau cu falsificarea de bani, românii și slovacii din cuprinsul Ungariei erau condamnați aproape exclusiv pentru infracțiuni politice. Condamnările acestora se ridicau la 6,25 la sută din totalul infracțiunilor comise. Asemenea dovezi de cultură, cam greu ar putea să ducă la schimbarea frontierelor noastre...”

Un capitol deosebit de interesant și de așa zisă reformă agrară din Ungaria. E vorba de reforma agrară din 1920, care a lăsat totuși în Ungaria „ciuntită” 4,200.000 oameni fără pământ, sau numai cu atâta pământ încât ei tot ca proletari agricoli trebuie considerate. In schimb, după o statistică semificială, în Ungaria rămasă in

fond tot țara feudală, erau 1500 proprietari cu peste 1000 jugăre fiecare, cari înglobau o suprafață totală de 6 și jum. milioane jugăre, din 15.800.000 jugăre cât e suprafața întregii țări. Acest simulacru de reformă agrară a făcut ca la un an după apăsarea ei, un deputat maghiar, Drozdy Viktor, să spună în Parlamentul din Budapesta că într'un an de zile s'au împărțit pentru locuri de case numai 4000 jugăre, și că dacă aceste 4000 jugăre corespund la zece milioane de case, atunci pentru satisfacerea celor un milion de solicitanți de asemenea locuri vor trebui lasați să treacă exact 100 de ani. Acelaș deputat a mai înșirat o mulțime de cazuri privitoare la atitudinea autorităților administrative, — pretori, notari, jandarnii, — cari terorizau pe țărani solicitanți de pământ și le distrugeau cerealele înaintate.

In capitolul „Ungurii și Banatul”, d. Petre Nemoianu aduce date extrem de interesante în legătură cu colonizările ungurești în această parte a pământului românesc.

In general, lucrarea d-sale este foarte interesantă, și cu atât mai valoroasă cu cât combate tezele revizionismului maghiar cu date oficiale ungurești și cu citate din autori maghiari.

La cafeneaua „PALACE”

Cu incepere de Sâmbătă, 16 Septembrie a. c. concertează în fiecare zi

Celebrul violonist
Iosif Zs. Iuga

Laureat cu premiul I al Academiei Regale de Muzică din București

cu concursul d-soarei

Clara

diseră

care va cânta arii naționale și cele mai noi șlagăre, așteptate și agreiate de On. public.

Dans în fiecare seară, dela orele 22. In zilele de Joi, Sâmbătă și Duminică concert dela ore 5—7.

Direcțiunea „PALACE”

Studii și experiențe pentru sborul natural al omului

Visul unui mecanic

Cine s'a gândit vreodată că jucării-
le, micile modele de aeroplane făcute
din lemn și legate cu sârmă, cu elicele
din hârtie, construite de copii, nu ră-
mân simple jucării. Nu odată s'a obser-
vat, că vocația tinerilor se verifică
prin aceste jucării cari au dat de gândit
oamenilor mari.

Școlile de aero-modele, susținute de
statul italian, foarte frecventate de stu-
denți și de tineri mecanici, au descoperit
de multe ori printre acele neînsemnate
jucării, tipul noului aeroplan.

De data aceasta însă nu este vorba
de o jucărie, ci de realizarea visului lui
Icar, de-a sbura cu propria putere a
mușchilor.

Pietro Marconi un mecanic milanez,
care a trecut frumoase examene de probe
cu modelele sale de aeroplane, a con-
struit un model mare cu care crede să-
și realizeze visul de-a sbura cu proprii-
le sale puteri.

Aripi mișcătoare sau fixe!

Dacă munca și răbdarea îndelungată a
mecanicului va fi încununată de succes
atunci problema sborului omenesc va fi
rezolvată.

Ne luând în seamă părerea tehnice-
nilor cari exclud posibilitatea sborului
mușcular, omenesc, cu un aparat cu ari-
pi fixe, mecanicul Marconi însă rămâne
credincios principiului său. Rezulta-
tul probelor sale de până acum au dat
cu toate roade satisfăcătoare.

Este adevărat că aripile mobile au
cucerit de nu înălțime, mult teren.
Englezul Passat a construit o mașină
emitând sborul păsărilor, care la probe
a dat rezultate satisfăcătoare. Nu de
mult torinesul Emil Bontempo, de care
s'a vorbit ca de un spirit bizar și care
nu era decât un bun pilot al sborului cu
pânze, s'a aruncat în apa fluviului Po
depe înălțimea podului Isabela după ce
și-a legat de corp aripi de pânză.

Parasutistul Romaneschi, care a pro-
vocat adeseori fiori publicului milanez
a anunțat un sbor cu aripi și mai sen-
zațional, aruncându-se după un munte
din Elveția.

După toate ceie de mai sus, princi-
piul nu se bazează pe o formă și deci nu
se conta numai rezolvarea problemei:
aripi fixe sau mobile ci de-a dreptul po-
sibilitatea transformării omului în pa-
săre.

Faptul în sine a mai fost și visul tu-
tutor secolelor trecute și în special al
marelui Leonardo de Vinci.

Proba ce se va da la Torino

Comitetul național (pentru că în Ita-
lia, pe lângă școlile de aero-modele cari
furnizează elevilor săi, modele și mate-
rial, sau înființat comitete naționale de
sbor, care aranjează meetinguri, pentru
sborul omenesc, natural, s'a hotărât un
meeting pentru luna lui Octombrie la
Torino. Este vorba de concursul care ar
fi trebuit să se ție în primăvara anului
curent, dar care a fost amânat pentru
toamnă. Aceste probe erau să fie nu-
mai pentru modele cu aripă mobilă, to-
tuși comitetul n'a interzis încercarea și-
a altor sisteme.

Pietro Marconi este și el în bune re-
lațiuni cu comitetele din Milano și To-
rino și speră să dea o lovitură tenden-
ței consolidată în favoarea aripelor mo-
bile. Inventatorul nu se simte intimidat
de măreția numelui, ce-l poartă ci sură-
de la gândul, că și dacă va reuși, poate
se va spune că este vorba de o invenție
de-a marelui Marconi. Insa el vede în
acel nume un sprijin, un destin, căruia
poate fi este dat să răscolească din nou,
mecanica.

Rezultatul n-1 va da viitorul aproplat

Donel Dragulescu

Despre „cărturărima noastră ostenită în nelucrare”

Pusă în slujba activității în desfășu-
rare a Echipelor Regale, cartea cu titlul
de mai jos a d-lui Oct. Neamțu înmă-
nunchează o seamă de studii și articole
apărute în parte între anii 1934—39 în
diferite reviste, dar mai ales în Curierul
Echipelor Regale, astăzi Curierul Servi-
ciul Social. Articolele cuprind gânduri
și îndemnuri, constatări și îndrumări,
privind activitatea pe teren a Echipelor
cari și-au propus să contribuie la munca
de ridicare a satelor noastre și prin
aceasta a țării și a neamului.

Nu cunoaștem decât prea puțin și mai
mult din auzite această activitate, pre-
cum necunoscută ne e și măsura celor
înfăptuite de ele, este firesc, prin urma-
re, să ne ferim de a intra în aprecieri
asupra valorii cărții d-lui Neamțu. Ne
place însă felul d-sale calm, vorba cu-
minte, aducând mult cu sfătoșenia ca-
racteristică românească, așezată deas-
dată solid pe o serioasă pregătire, știin-
țifică a tânărului autor, pe care-l știm
într'un înalt post de comandă al acestei
activități. Ne impresionează plăcut și
modestia cu care mărturisește la pag.
39 că „Echipele duc mai departe o mun-
că începută de alții”, precum și lealita-
tea d-sale când constată la pag. 61 că
„... gândul muncii de folos obștească nu
mai era o noutate (e vorba de anul
1934). Căci trecând peste grele piedici
el își croise, bătut în tinerească și romă-
nească stăruință, un drum glorios care
pretinde cuvântul acesta de recunoaște-
re dreaptă.

Nu e mai puțin adevărat, de altă par-
te, că pe ici pe colea tinereța rupe zăga-

zurile, făcând să se simtă un prisos fi-
resc de încredere nelimitată în puterea
de realizare a tineretului. Astfel cetim
d. e. la pag. 22: „... nimic și nimezi nu
ne-a arătat datoria întoarcerii la sat, ori
a muncii desinteresate pentru țărâ-
me”, iar la pag. 23: „... Indelenicirile
de peste vară ale Echipelor au arătat
tuturora că dacă lucrurile merg prost în
sate, nu e numai din pricina încăpăți-
nării, ori îndărătniciei săteanului care-i
deprins cu răul, dar și din vina conducă-
torilor cari nu s'au mai socotit datori să
arate prin munca desinteresată, prin
stăruință neînfrântă și cu dragoste ne-
sfârșită drumul binelui și a muncii cu-
minții.”

Cetind cartea d-lui Neamțu, ai impresia
că până la tivatul de azi lumea inte-
lectualității românești a ignorat cu de-
săvârșire satele, că între cele două lumi
a ființat un zid uriaș despărțitor, pe care
abia generația de azi l-a descoperit și
dărâmat. Indemnat de impetuozul său
avânt tineresc, autorul merge și mai de-
parte și face afirmația pusă în fruntea
acestor rânduri.

Deoarece ea constituie nu numai o
jignire, ci și o acuză gravă adusă unei
serii de generații trecute și între care,
ne simțim datori să ne oprim asupra ei,
cu atât mai vădit că am mai auzit o și
altă dată, d Neamțu nu face decât să-i
dea o formulare mai precisă, mai ne-
cruțătoare. Până a nu o cerceta mai de-
aproape cred că e bine să stabilim un
adevăr, anume că acuza d-sale, așa cum
ea îmbrăcată într'o haină transformată,
potrivită vremii noastre, nu-i decât ne-

mulțumirea, ca să nu zic disprețul ve-
chii cât lumea, al generațiilor tinere
împotriva celor bătrâne, dispreț exprimat
în lumea satelor prin acel: dă-l în-
colo de căzătură! și concretizat practic
la tribuire de papuși sub forma de
măciucă. D. Neamțu uită, că aceeași
soartă îi este asigurată în mod fatal și
d-sale. Povestea moșului și a nepotului
nu-i de azi, de ieri, d-le Neamțu.

Dar să revenim la „cărturărima os-
tenită în nelucrare.” Vom începe afir-
mând că și această cărturărima și-a avut
odată tinerețea sa, cu aspirații și idea-
luri, pe cari s'a silit să le traducă în
fapte de românească gândire și simțire.
Din motive ușor de înțeles, nu voiu avea
în vedere decât ceea ce s'a făcut sub ochii
și cu concursul nostru în Ardeal, Banat
și Bucovina, în vremuri de aspră agre-
siune pentru cei mai mulți, și dulci abia
pentru câțiva. Suntem învinuți că ne-
am desinteresat de sate, ostendind în ne-
lucrare. Să vedem deci întrucât este în-
temeiată și dreaptă învinuirea, ținând
seamă, bineînțeles și de curente de ideo-
logice și de vremuri.

S'au întemeiat și susținut cu concur-
sul, sau chiar din inițiativa noastră zia-
re și reviste românești, bănci și băncuțe,
tot atâtea focare de apărare și îndruma-
re a intereselor plugărimii, meseriașilor
și negustorimii noastre; s'au întemeiat
și susținut cu jertfe grele, aduse de unii
sub formă de contribuții materiale, de
alții ca renunțare la avantajii, — școale
așa numite c o n f e s i o n a l e primare și
secundare, minunate pepenere de ro-
mânism; s'au crescut și format în spiri-
tul cerut de satele noastre, dascăli și
preoți, a căror vrednicie a pregătit și
povățuit generațiile sătenilor de azi, că-
roră li se adresează impetuoasă și inflă-
cărata generație de azi, pe care să ne-o
ține D-zeu plină de avânt, până la —
bătrânețe! S'au organizat prin A s t r a
serbări și conferințe, sezători și cursuri
sătești, și s'au tipărit cărțuții ieftine și
calendare pe înțelesul tuturor, tratând
despre stupărit, vierit, pomărit etc. S'a
format un număr de cetitori la țară (și
legătură cu așa numitele Case Naționale
și cu corurile, cărora le-am pus în mână
Foia Poporului, Libertatea, Gazeta de
Duminecă etc. Foi abonate și cetite cu
sete de cărturărima satelor, foi, asemenea
cărora nu le-a putut da până azi genera-
ția tânără. Nu mai continuăm.

Fie-ne permis, nouă osândiților de ur-
mașii noștri, să spunem că toate acestea
le-am făcut fără huiet, în tăcere, nespri-
jiniți, neajutați și neîncurajați nici de
administrație, nici de generozitatea unor
așezăminte puternice, ca bună oară
Fundățiile Regale, și mai pe sus de toate
fără nicio răsplată materială. N'o spu-
nem nici cu răutate, nici cu laudă, ci
doar ca o simplă constatare. Vremurile
noi cer metode noi, trăim doar în epoca
electrificărilor, a omului-pasăre și a un-
delor fără fir! Dacă n'am fi sădit noi la
timpul său nukul în curte, s'ar putea
oare bucura tinerii de umbră și de
roade?

Că n'am putut împiedeca prăpădul ce-
lor douăzeci de ani dela Unire cea mare?
Dar eram noi oare pregătiți să facem pe
doctorii unor boale pe cari nu le-am cu-
noscut? Și apoi cine n'ar fi rămas bui-
măcit văzând atâtea impurități țâșnind
dintr'un trup crezut sănătos?!

Nu osândiți, ca să nu fiți osândiți!

Nicolae Tomichiu

Un om peste vâltoare...

Rar este dat să'ntrănim clipe de înăl-
țare sufletească, dar când avem ferici-
rea să le gustăm din plin, se impregnea-
ză spre vecinică amintire în inimile noas-
tre.

Ne aflam mai zilele trecute la aduna-
rea de constituire a Gărzilor Frontului
Renașterii Naționale din plasa Centra-
lă, la Fratelia. Conform programului
stabilit, delegați din toată plasa aștepta-
tam sosirea comandantului suprem al
gărzilor pe Ținut, D. Colonel Nicolae
Madancovici. La descinderea Domniei
Sale între noi atmosfera sa înseninat,
iar enigma s'a deslegat, când în ropotele
de aplauze — cuvântul răsuna năval-
nic în urechile noastre.

Obșnuiți din trecut să auzim la ase-
menea întruniri cuvântări cari ne ame-
țeau cu promisiuni deșarte, ticluite cu
atâta măiestrie, încât ni se părea că în-
intea noastră s'a deschis raiul unei vie-
ți transcendentele desigur că și discursul
dlui col. a fost o revelație neaștepta-
tă prin care ne-a făcut să trăim aievea,
istoria pătimirii noastre naționale, care
contrastează cu paradisul promis mai
ieri de profitorii de ocazie. În deșertă-
ciunea vremurilor de azi, ce putea însu-
fletii mai bine, decât o reamintire a tre-
cutului nostru înviforat?

Cu smerită cucernicie ne-a amintit
despre mucenicia preoției ardelenice și
bănățene, cari de pe anvoane sau tribu-
ne, predicau numai în limba neamului
cauza sfântă a unirii tuturor fraților
români, conchizând că fără biserică și
slujitorii ei, neamul nostru ar fi în ur-
mă de tot sau poate n'ar fi deloc. Cu vi-
brantă elocință ne-a cetit din bardul de-
la Ciucea: „La voi de jale povestesc a
codrilor desigur, și jale duce Mureșul,

și duc trustele Crișuri!” Sau cu tremu-
rul pe buze povestea vitejia Genera-
lului Dragalina eroul dela Jiu, care sub
chinurile operației dela brațul drept
spunea: „Să mi se taie brațul drept, da-
că se poate să mă trăiesc, fiindcă mi-
ajunge cel stâng pentru a învinge duș-
manul.” A amintit rând pe rând pe
aproape toți sacrificiții Ardealului și
Banatului, cari prin prețul jertfei vor-
ne-au dat o Românie mândră, bogată și
pe veci unită în hotarele ei, trasate cu
sânge de român cu care perorație — în
aplauze prelungite — își încheie discursul
prea sumar înșeliat aci.

Moștenitori firești ai patrimoniului
răfânt lăsat de înaintașii vrednici, în vre-
mile tulburi de azi, încredințarea coor-
donării tuturor forțelor vii ale Ținutu-
lui Timiș, în mâinile energicului Colonel
Nicolae Madancovici, a fost o alegere
mai mult ca fericită. Orice mișcare re-
formatoare fundamentală, pentru a în-
vinge, impune în mod firesc aderența
multimii la scopurile preconizate de ea.
Dar pentru aceasta trebuie create ele-
mentele militante cari să se sacrifice
integral superioarelor porunci, de-ale
răspândi cu toată convingerea în con-
științele individuale din masele popo-
rale. În privința aceasta d. comandant
posedă destule calități pentru ași for-
ma colaboratori de valoare morală mai
mult decât intelectuală, oameni plini de
răvnă și de zelul misiunii, de cari însuși
e animat, răsădind pretutindeni vlăstare
sănătoase, viguroase, cari vor pune
în circulație noile curente simțire și
gândire, fără de cari e cu neputință de
închipuit o adevărată solidaritate socia-
lă și națională.

Pr. Victor Faur

1) V. Cartea Țara Nouă de d. Octa-
vian Neamțu, apărută în ed. Fund. Reg. la
pag. 18.

Colțul bisericii

Dumineca

„Ce folosește unui om să câștige toată lumea: dacă își pierde sufletul? Sau ce va da un om în schimb pentru sufletul său?”

Matei 8, 36—37.

Perceptele cele mai înălțătoare și-au găsit talmaciul în Omul fără asemănare, căruia conștiința universală i-a dat titlul de Fiul al lui Dumnezeu. Servindu-ne de călăuză, El ne arată în ce chip ne putem apropia de Dumnezeu, prin sufletul nostru.

Talmacirile vieții și a perceptelor, așa cum le-a făcut Isus, se impun zi de zi, chiar chipă de chipă drept călăuze în viața noastră. Pentru că, cunoștințele pe care ni-le procură cărțile, ori cât ar fi de prețioase, tin totdeauna de natura științei, pe când experiența ce rezultă din însăși frământările vieții, e ceea ce dă înțelepciunea puterea reală.

Acela care de mic e deprins să și controleze faptele, mai târziu din nevia însăși a obișnuinței, simte necesitatea de a le supune elementului riguros al conștiinței. Defectele caracterului se transmit nu numai cum au fost moștenite, dar și agravate prin greșelile săvârșite în viață, dacă educațiunea nu intervine la timp pentru a înlocui prin calitate.

Un tânăr se plimba cu tatăl său printre grădina plină cu tot felul de pomi.

— Alegeti orice poame din grădina aceasta — zice tatăl către fiul său.

Fiul după ce se uită și se gândește mult, zise:

— Tată, din toate poamele grădinii, altceva nu mi-a plăcut decât para cea frumoasă de coc. Pe aceea doresc să o am.

— Bine fiule, dar ești să o iei dacă îți place.

Și fiul se duse și rupse o pară mare, roșie și frumoasă, dar când mușcă din ea, văzu că numai coaja era roșie-aurie, pe când miezul era carnos, era acru amar și foarte tare.

— Mult m'am înșelat, tată! M'am curat numai de frumusețea ei din afară, fără să-mi dau seama, că miezul este așa de rău și amar.

Tatăl se uită lung la fiul său și îi zice:

— Ia aminte fiule, că ai fost ocea ocupat de trup; și mințea și credința, au fost uitate. Grădina aceasta cu tot felul de pomi se aseamănă cu lumea. Să știi ce-ți spune tatăl tău: Cel mai puternic mijloc de îndreptare este greșala pentru că ea procură, pe calea experienței, puțința de a ne îndrepta, căci cea mai desăvârșită minte șovăește în anumite momente din viață, când nu se reazămă ne credință și în fine, sentimentul demnității personale constituie pașa cea mai sigură împotriva slăbiciunilor omenești.

„Ce folosește unui om să câștige toată lumea, dacă își pierde sufletul său?”

Preot Traian Constantin

Din conferințele dela Vălenii de Munte

„Menirea eternă a educației”

Conferința d lui prof. Constantin Nedelcu, comandantul

Ținutului străjeresc Timiș

„Neamul Românesc” de sub conducerea d-nui prof. N. Iorga, pușca următorului articol:

De mulți ani, încă de înainte de Războiu, profesorul Constantin Nedelcu originar din Banat, se numără printre devotații Universității „N. Iorga” din Vălenii de Munte.

An de an, d-sa se găsește în Vălenii deodată cu inaugurarea ciclului, și, de câteori e liber, rămâne, credincios, până la încheierea stagiunii cu excursia tradițională.

Cățiva ani în rând și-a adus și cercețașii săi din cohorta „Păstorul Bucur”, și i-a instalat în Tabăra de vară în luncă Teleajenului, conducându-i alternativ, când la conferințe, când în escapade prin regiune, până pe Zăganul, sau în pelerinaj la Tabla Bușii.

Exemplu de interes și de atențiune în urmărire comunicărilor, d. Nedelcu însuși e unul dintre cei mai simpatizați și ascultați conferențieri ai Universității „N. Iorga”, atât pentru seninătatea, claritatea și avântul expunerii, cât și pentru originalitatea și spontaneitatea concepțiilor ce lansează, totdeauna cu convingere caldă și sinceră, care farmecă, impune și răpește.

Lecțiile sale luminoase, despre Aurel Vlaicu ori despre Sabin Drăgoiu, evocările din Danemarca ori amintirile dela Românii din America, au rămas în comoră amintirilor tuturor celor cari l-au ascultat încântați, indușișiși.

În programul din acest an, a fost primită cu deosebit interes comunicarea d-lui profesor Nedelcu despre „Idealele eterne ale educației.”

În mijlocul exaltării generale în goana după „noutate”, cu licități și supralicități în preamărirea „metodelor” prezentate ca unic-mântuitoare și cari, tot mai pripite, se înghit reciproc, toate greșite

și sterpe, dar fiecare contribuind cu ceva la haotizarea învățământului și la anarhizarea educației, a fost binecunoscut de a asculta îndemnul luminos al profesorului Nedelcu din conferința sa, care s'a întâmplat să fie ultima din sesiunea 1939 dela Vălenii de Munte.

„E timpul suprem de a ne opri în loc din alergarea rătăcită, din prigoana deșartă după noutăți efemere, vătămătoare și sterpe!

E timpul suprem să ni aducem aminte de valorile neperitoare, și să orientăm tineretul spre idealuri eterne! Spre Bine și Frumos, spre Adevăr și Dreptate. Și, mai ales, spre izvorul altruismului, spre Bunătatea! Spre Bunătatea nelimitată, care îmbrățișează totdeauna tot, și nu se eclipsează niciodată, vădindu-și prin universalitatea ei esența divină și constituind prin aceeași legătura omului cu Cerul, cu Dumnezeu.

Bunătatea e virtutea izbăvitoare, talismanul Păcii, condiția fericirii câtă poate fi atinsă de om pe pământ. Că nimeni nu poate fi fericit, decât cel bun: „Nemo felix, nisi bonus”, ne învață înțelepciunea veacurilor, pedagogia veșnică nouă...

Vom îndruga, deci, tineretul României spre bunătate, spre iubire, spre iubire creștinească venită din ceruri!

Spuse cu zel de apostol și cu convingere de misionar, îndemnul Const. Nedelcu au impresionat cu atât mai adânc, cu cât cei ce îl ascultau, știau că însăși viața sa a fost și este pildă de bunătate și de jertfă pusă în slujba binelui public românesc.

A fost ca o rugăciune de încheiere, ca un imn, la sfârșitul ciclului 1939 de la Vălenii de Munte, ciclul deosebit de bogat și de rodnic, închinat de marele ctitor N. Iorga cultului vitalității românești

Chemarea societății naționale de Cruce Roșie a României

Nici un sacrificiu nu este prea mare când se face pentru Țară, în slujba căreia se află Crucea Roșie

Societatea Națională de Cruce Roșie a României, care ființează de aproape trei sferturi de veac, s'a sprijinit întotdeauna în fecunda ei activitate umanitară și națională, în același timp, pe concursul prețios al tuturor straturilor sociale din țară. Ori de câte ori a făcut apel la ajutorul moral și mai ales material, aceasta i-a fost dat fără precupețire de mic și mare, de bogat ca și de cel sărac. Infăptuirile din timp de război și din timp de pace au dovedit cu prisosință de cât folos este această societate pentru Stat, ca și pentru marea mulțime, în ea Statul a găsit un mijloc minunat de a-și ușura sarcina asistenței față de populație, în zile de restrîns și de lipsă. Increderea pe care Crucea Roșie se bucură atât față de Stat, cât și în ochii multimii, dovedesc că banul ce i s'a încredințat, a mers acolo unde trebuie și că slujitorii ei nu urmăresc decât îndeplinirea desinteresată a binelui oștei, chiar adăugând și sacrificiul lor personal. Exemplele sunt nenumărate și ele pot fi arătate chiar de către aceia care s'au folosit, în timp de război sau în timp de pace, de binefacerile Crucii Roșii.

Față însă de necesitățile mereu crescânde, de sarcinile tot mai mari ce are a le purta, numărul membrilor ce o compun, este cu totul mic și deci neîndeștător ca să poată face față așa cum trebuie și cum ar vrea, oricărei nevoi, la care este chemată să și dea ajutorul.

Nici doi la mie din populația acestei țări nu se interesează în deaproape de ea, fie chiar sub forma unui raport de muncă. În alte țări, interesul public merge până acolo, încât mai mult de un sfert din populația țării este înscrisă în rândurile ei, pentru ca să se poată procura mijloacele ce sunt de trebuință pentru împlinirea menirii sale.

Zile de restrîns ne amenință din nou. Ele trebuie să ne găsească pregătiți a le înfrunța cu tărie și a le reduce urmările dezastruoase la minimum. În această

Crucii Roșii apare mai evident decât oricând. De aceea facem călduroasă și sfătuitoare chemare către toți acei cari pot da ajutorul, în bani în materiale de trebuință, în muncă mai ales să se slujească acestei armate a făcerii de bine.

Ajutând Crucea Roșie, vă ajutați pe voi înșivă și pe ai voștri în vremea grea cumpană, căci roștul ei este de a face să suferim cu cât mai multă ușurință ceea ce pot aduce asemenea vremuri.

Urmați pilda atâtor buni români și românce care s'au devotat cu trup și suflet Crucii Roșii, încă dela începuturile ei. Nici un sacrificiu nu este prea mare când se face pentru țară, în slujba căreia se află Crucea Roșie. Și ea nu vă cere decât unul modest.

Este frumos desigur a face binele condiționat: a-l face însă prin Crucea Roșie este și o faptă înțeleaptă.

Iată de ce ridicăm glasul nostru către toată suflarea românească, invitându pe câți mai mulți să vină în rândurile noastre, ajutându-ne cu munca sau cu darul lor. Orice ajutor este binevenit.

Pentru acei care se hotărăsc să răspundă chemării noastre dăm următoarele feluri de membri:

Potrivit statulei ei, Crucea Roșie are trei feluri de membri:

1. Activi, cari plătesc o cotizație anuală de la 5 lei în sus, la sediul central al Societății din București, str. Biserica Amzei No. 29 (prin b-dul Tache Ionescu) sau la filialele sale din provincie;

2. Donatori, cari fac un dar, în valoare de cel puțin 1000 (una mie) lei, sau cari au făcut pentru societate un serviciu mai însemnat;

3. Aderenți, cari fac un dar, în valoare de cel puțin 500 lei.

Numele donatorilor se înscrie în Cartea de Aur a Societății.

Români și Românce, Crucea Roșie vă așteaptă cu brațele deschise.

Societatea Națională de Cruce Roșie a României.

Renovarea spitalului din Reșița

Lucrările vor necesita 18 milioane lei. Spitalul va avea 300 locuri. S'a început evacuarea bolnavilor

Timișoara, 16. — La Reșița există un spital care funcționează de 8 ani. Dat fiind însă numărul tot mai mare al bolnavilor cari trebuie internati în spital, în urma rapoartelor făcute, Ministerul Muncii a aprobat ca spitalul să fie mărit până la 300 locuri.

Deci, edificiului actual al spitalului, compus din câteva pavilioane, i se va face o transformare radicală, adăugându-i-se și un etaj în plus. Deasemenea vor fi reorganizate și serviciile, în sensul că spitalul va avea 3 secțiuni: de boli interne, chirurgie și Röntgen.

O comisie specială, având în frunte pe d. dr. Strat, președintele Casei Cen-

trale de asigurări sociale, a fost la fața locului și-a aprobat planul transformării, întocmit după indicațiunile d-lui dr. Belu dela Anina, care a și fost numit director al spitalului din Reșița.

Pentru aceste lucrări, Casa Centrală a pus la dispoziție suma de 18.000.000 lei. Licitația publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor, s'a ținut la 25 August a. c.

În vederea începerii lucrărilor, în momentul de față se face evacuarea bolnavilor, păstrându-se numai 10—12 paturi pentru cazuri de extremă gravitate. Bolnavii au fost duși o parte la Anina alta la Oravița.

Inițierea unui parc național zoologic pe Rătezat

Timișoara, 17. — Sâmbătă înainte de masă, Excelența Sa d. rezident regal dr. Alexandru Marta a primit la rezidență pe d. prof. universitar Al. Borza, care a venit la Timișoara cu scopul de a cere sprijinul Excelenței Sale pentru păstrarea monumentelor naturii din ținut.

D-sa a arătat că se intenționează inițierea unui mare parc național zoologic în ținut, pe muntele Rătezat.

D. prof. Al. Borza a cerut sprijinul Excelenței Sale pentru realizarea acestui plan și a obținut asigurarea celei mai largi simpatizii din partea Excelenței Sale.

Aici e locul să notăm că un asemenea parc național, de proporții mai mici bineînțeles, avem deja în Banat, pe muntele Domogled, lângă Băile Herculane iar un al doilea parc este planuit în regiunea muntoasă a cazanelor Dunării.

INFORMATIUNI

Istoricul zilei

— In 18 Septembrie 1600 s'a terminat bătălia de la Mirăslău începută cu o zi mai înainte. Armata lui Mihai a fost silită să se retragă din fața lui Basta.

— La 18 Septembrie 1693 a fost ales Teofil ca Metropolit la Alba-Iulia.

— In 18 Septembrie 1909 moare Academicianul român, Grigore Tocilescu, unul dintre cei mai însemnați folkloriști români din timpurile trecute.

— In 18 Septembrie 1913 Turcia declară mobilizarea armatei sale, ca replică la mobilizarea armatelor celorlalte state din Balcani.

— La 19 Septembrie 1485 Suceava a fost incendiată și prădată de armatele Turcești care năvăliseră în Moldova, în timpul domniei lui Ștefan cel Mare.

— In 19 Septembrie 1810 s'a întrunit un Sinod la Turda, în care s'a hotărât trei candidaturi pentru locul de Episcop al bisericii gr.-ort.-române din Ardeal, dintre care a fost confirmat din partea Coroanei episcop Vasile Mogra.

— La 19 Septembrie 1848 ministrul-președinte primește din partea membrilor români ai Comisiei Regnicole, între care era și Șaguna; proiectul de lege despre asigurarea drepturilor cetățenesti ale națiunii române din fostul stat Maghiar.

P. C. MILOȘ

— S'AU DISTRIBUIT 1200 MAȘTI DE GAZE PENTRU FUNCIONARIII MUNICIPALI. La primăria municipiului Timișoara s'au distribuit Sâmbătă dimineața funcționarilor din administrația centrală, precum și funcționarilor și angajaților dela întreprinderile municipale, un număr de 1200 măști contra gazelor.

— D. dr. Iuliu Vlăjescu conduce abatorul comunal. D. dr. Miron Bica, directorul abatorului municipiului Timișoara fiind concentrat, conducerea abatorului a fost încredințată, provizor, d-lui dr. Iuliu Vlăjescu.

— Distribuirea poștei oficiale. După cum se știe, poșta a luat măsuri ca în viitor pleurile oficialității să fie distribuite și ele prin curieri obișnuiți, la ora când acești curieri distribuiesc poșta particularilor. Deoarece acest sistem înseamnă o aprecieabilă întârziere în distribuirea poștei oficiale, chestiunea aceasta a format obiectul unor discuțiuni în conferința de Sâmbătă dimineața a șefilor de servicii dela ținut. Discuțiunile au dus la concluzia că e necesară o revenire la vechiul sistem, când poșta oficială era ridicată de servitorii respectivi, direct dela oficiile poștale. S'a hotărât deci să se facă la poșta demersuri pentru revenirea la vechiul sistem, asigurându-se oficialității obținerea poștei cu câteva ore mai de vreme decât dacă s'ar aștepta sosirea curierilor poștali, cari sosesc cu poșta abia pe la ora prânzului și în unele locuri chiar după masă.

— Dr. Hirsch Alexandru, specialist în boli de piele, venerice urinare și-a reluat consultațiile. Raze röntgen (x) și ultrascorta. Bul. Ferdinand, Casa Palatului. Tel. 24-26.

— Sinuciderea unui țaran din Șistaro-vaț. În dreptul comunei Ususău, pe malul Mureșului a fost găsit ieri cadavru unui țaran, în etate de aproximativ 40-50 ani, intrat în putrefacție. Din cercetările făcute de șeful postului de jandarmi, s'a stabilit identitatea cadavruului. E vorba de țaranul Teodorescu Nicolae, din comuna Șistaro-vaț, dispărut țela comiciului în ziua de 10 Septembrie ert. Medicul de circumscripție cercetând cadavru a stabilit că nu sunt urme de violență, așa că se bănuiește că țaranul s'a sinucis.

— Avocați. D. avocat dr. Alexandru V. Cimponeriu, șeful Contenciosului Regiilor Publice ale Municipiului Timișoara, și-a reluat practica avocațială. Consultă în biroul său din Bul. Regele Carol II. (fost I. Gh. Duca) No. 6, et. II. Telefon 24-76

— Atacat de un bețiv. Ceferistul Sterdian Ioan, în etate de 29 ani, pe când trecea prin str. Geiu a roșt împuns în picior cu baioneta, de un necunoscut în stare de ebrietate. Cu Salvarea a fost internat în Sanatoriu Bega.

— D. Dr. Pavel Obăceanu, notar public, reintorcându-se din concediul pe care l-a petrecut la Brașov, și-a reluat activitatea în biroul d-sale notarial, din Cetate, str. Gh. Coșbuc Nr. 1.

— Breasla muncitorilor sionari. Ministerul Muncii a comunicat Camerei de munca din localitate, că prin înalt Decret Regal muncitorii sionari au fost scoși din breasla cofetarilor, urmând ca ei să constituie o breaslă aparte, a 14-a.

— Inscrisura ucenicilor la cursuri. Conform dispozițiilor date de Ministerul Muncii, cu data de ieri s'au început, la Timișoara, înscrierile ucenicilor și ucenicilor la cursuri. Inscrisura se face la direcțiunile cursurilor respective, iar cursurile vor începe la 1 Octombrie a. c.

— Tratatul muncitorilor. D. insp. Haneș, dela Inspectoratul general al muncii din Timișoara, se află la Moldova-Veche, unde în prezența d-sale se duc tratative pentru aplanarea conflictului de muncă din port și încheierea unui nou contract colectiv de muncă

— Adunare amănată. Din cauza concentrărilor, adunarea de constituire a secției breslei alimentare din Deva care urmă să aibă loc Duminecă 17 l. c. a fost amănată pentru o dată care se va anunța ulterior.

— Noul secretar al breslei funcționarilor particulari. În locul d-lui Albota, care a demisionat, în postul de secretar al breslei funcționarilor particulari a ținutului Timiș, a fost numit d. Atanasie Donev.

— Starea civilă. Născuți: Alexandru Popescu, Alexandru Gyenes, Luiza Kunst, Georgeta Ruxanda, Agriola D. Deneș și Mariana Deneș, gemeni. M o r ț i: Irma Beranek 28 ani și Magdalena Birkenhaier 48 ani. C ă s ă t o r i ț i: Petru Ghergheli cu Ecaterina Nadai, Francisc Iacob cu Iosefina Szika, Grigore Mița cu Iuliana Saho, William Wankó cu Irina Molnar, Vasile Botezatu cu Aloisia Iovanovici, Antonie Francisc Schostek cu Elvira Horvath, Silvestru Mocanu cu Maria Schmidthauer, Adam Lambert cu Ecaterina Leiu, Ludovic Ioan Klotz cu Elisabeta Victoria, Ladislau Pfeifer cu Vilhelmina Ritter, Toma Vlaicovici cu Elisabeta Wigete, Nicolae Popovici cu Elena Feher, Nicolae Toma cu Ioana Bobuș, Ioan Hamat cu Matrona Ustinsenco, Nicolae Babor cu Mița Boată și Ioan Oancea cu Ecaterina Nagy, în total 16, din care 6 mixte.

Dispoziții oficiale

Cooperativele Școlare și aprovizionarea elevilor cu cărți și rechiziții școlare

Aprovizionarea elevilor cu cărți și rechiziții școlare, în anul școlar 1939/40, se va face în conformitate cu decizia Nr. 16.0979/939, după următoarele norme: La școlile unde există cooperative școlare operațiunile de aprovizionare și distribuire se vor face prin aceste cooperative. Rabatul obținut, după reducerea cheltuielilor de transport, se va întrebuiți pentru realizarea scopurilor ce ele și-au propus. La școlile unde nu sunt cooperative școlare, operațiunile de mai sus se vor face de către Comisiile școlare. Sumele adunate dela elevi pentru cărți și rechiziții, vor fi depuse directorului, care împreună cu colegii, vor face operațiunile de aprovizionare și distribuire, luând dela cumpărători facturi ce vor servi pentru control. Rabatul obținut — după reducerea cheltuielilor de transport — va fi vărsat la Casa de Economii și Cecuri Poștale, pe numele școlii, urmând să fie retras și depus cooperativei școlare, atunci când ea se va înființa.

Marele Stat Major a dat dispoziții

pentru verificarea concentrărilor de rezerve și a rechizițiilor

București, 17 (SIR). — Președinția Consiliului de Miniștri a dat dispoziții pentru ca Marele Stat Major să verifice cu toată rigurozitatea condițiile cu care s'au făcut concentrările de

rezerve și rechizițiile pentru nevoile ostrii. Orice abateri dela dispozițiile legale vor fi sancționate sever, atât în ce privește pe cei cari le ar fi comis, cât și în ce privește pe cei care ar fi profitat de ele.

Convenția economică cu Ungaria intră în vigoare la 20 Septembrie

București, 17 (SIR). — Negocierile economice cu Ungaria începute la Sinaia și continuate la Budapesta, s'au terminat prin semnarea în ziua de 14 Septembrie a unor acorduri care reglementează traficul de mărfuri și modalitățile de plată între cele două țări. Aceste acorduri fac posibilă rapida lichidare a

conturilor de Clearing dela Budapesta pentru indostularea exportatorilor români și stabilesc noi contingente și dispozițiuni în conformitate cu conjunctura actuală. Acordurile intră în vigoare la 20 Septembrie, rămân valabile până la 31 Iulie 1940.

Nouă cărți de meșter terminate

Următorii meseriași patroni: pantofari, olsmari, opincari, cojocari, tăbăcari, șelari, mănucari, căciulari, blănari, curelari, cizari, a'e căror cărți de meșter sunt terminate și le pot fi ridica dela Camera de Muncă Timișoara: Annabring Francisc, Almosdi Alexandru, Ardelean Gheorghe, Andreica Pavel, Albeș Francisc, Alk Iosif, Bărbosu Petru, Borzan Nicolae, Bischof Ioan, Budur Ioan, Becker Dominic, Bechira Traian, Babușcov Iacob, Bauer Iosif, Blaha Ioan, Bogosavlyevits Milivoi, Barbă Mihai, Bulc Teodor, Bier Ioan, Burgermeister Iosif, Barbu Gheorghe, Borca Ioan, Beime Eugen, Ciobanș Iosif, Alecu, Chinezoni Ion, Caravila Ștefan, Cristian Ulrich Christ Nicolae, Ciortna Dănilă, Cristof Nicolae, Cheja Ioan, Cărunta Ștefan, Câmpianu Pavel, Cserni Rudolf, Corocan Gheorghe Deutsch Alexandru, Danuel Francisc, Durst Iacob, Drăgan Ioan, Decker Adam, Demmel Francisc, Drăgan Nicolae, Enech Ioan, Eiszasser Adam, Feil Matei, Frank Iosif, Fellingner Nicolae, Fagle Ioan, Franzen Martin Franzen Nicolae, Flickinger Carol, Farkas Alexandru, Fekinger Iacob, Gaja Trifon Granger Ioan, Gillisch Heinrich, Gaja Toma, Gillisch Cristof, Gaspar Ioan, Gelez Martin, Gomiliu Sveztozar Griger Frederic, Gross Ioan, Gerl Ignatius, Gotta Nicolae, Horvath Ioan, Horejsi Ferdinand, Horskoviș Matei, Heler Iosif, Hajos Andrei, Henz Matei, Hetzer Antoniu, Hücko Simion Ludovic, Henzel Pavel, Hager Enrie, Hoffner Gheorghe, Habel Nicolae, Holzer Ioan, Ingrisch Iacob Jurasz Carol, Iuhasz Pavel, Iovanovits Saldon, Jaszagan Iosif, Jauner Iacob, Jakob Antoniu, Jack Filip, Ilievici Ioan, Ioanovici Cristofor, Jung Adam, Jubelean Moise, Károlyos Ioan, Kell Francisc, Kovacs Ștefan, Kirschner Martin, Krohn Filip, Kirtz Petru, Koradi Ioan, Krieb Ferdinand, Klar Matei, Külm Ioan, Kristof Nicolae, Kintsch Francisc, Kiefer Ioan, Klein Ioan, Klein Nicolae, Kozor Teodor, Kellner Ioan, Kemp Ioan, Kanache Constantin, Kovacs Mihai, Karl Mihai, Karl Matei Iosif, Kram Iosif, Kovacs Ștefan, Karl Petru, Lix Nicolae, Lazi Roman, Lefort Nicolae, Loncler Luca, Lammig Nicolae, Lang Iacob, Latu Ioan, Lazenta Petru, Lepoiev Sava, Liubco Lechin, Leitner Nicolae, Loris Ioan, Lang Mihai, Lung Crăciun, Lukovitzky Ioan, Milosav Adalbert, Meiszner Ioan, Molnar Emeric, Miatovici Milan, Marschang Rudolf, Munteanu Fanu, Maringer Ignatie, Moll Ioan, Mach Vendelin, Madarasz Mihai, Molnar Ștefan, Mic George, Moritz Mihai, Markstein Adalbert, Martin Ioan, Markov Rada, Maurer Ioan, Martan Ioan, Miatovich Tihomir, Macian Zoltan, Martinchi Dimitrie, Maternus Frederic, Maurer Adam, Masching Iacob Massong Pavel, Mihailov Dragutin, Merfeld Ferdinand, Mărcărit Ioan n. Dinescu, Muntean Iulian, Minescu Ștefan, Madincea George, Mihailov Mihai, Niklasz Petru, Nagy Ludovic, Nagy Antoniu, Nagy Ioan, Năgel Ioan, Nicolli Ioan, Németh Andrei, Nițulov Alexandru, Ott Ioan, Ott Ioan, Obiclian Arcadie, Orza Gheorghe, Obiclian La-

zar, Pervu Milan, Popovici Ioan, Prachthäuser Nicolae, Potye Petru, Perici Dănilă, Presler Nicolae, Portscheiler Carol, Paulusz Iosif, Princeș Gheorghe, Plăcintar Ioan, Paunescu Ilie, Petrovici Petru, Plohn Alexandru, Potchen Anton, Pollmann Petru, Portscheiler Melhior, Puhl Emil, Rochim Pantelimon, Röck Petru, Raici Pantin Emil, Raca Sima, Rămneanț Nicolae, Reich Nicolae, Rozen Alexandru, Raschitz Ignatie, Rupp William, Roth Ioan, Reti Farkas, Ruder Adam, Racz Ștefan, Rehn Enrie, Reiss Anton, Rosenberg Ludovic, Ruppert Carol, Rollinger Petru, Renn Matei, Rech Pavel, Sieler Ioan, Sărbu Nicolae, Sărbu Constantin, Se'inga Ioan, Sebeșan Partenie, Simon Antoniu, Suci Dimitrie, Siskovits Coloman, Simonis Martin, Sărbu Gheorghe, Svoboda Mihai, Sfetcu Gheorghe, Sandor Mihai, Svetcu Pervu, Schulda Ioan, Schweszka Rudolf, Schlick Francisc, Schäffer Matei, Schütz Iosif, Schimer Petru, Schnur Iosif, Schweitzer Iosif, Schwager Carol, Schultz Petru, Schmitzer Mihai, Schäfer Nicolae, Schwartz Ioan, Schwiegerath Matei, Schadt Francisc, Ștefan Petru, Stumper Mihai, Stemper Antoniu, Steuerer Carol, Strengar Petru, Stein Iacob, Stoica Păcurar Pavel, Stumper Ioan, Stankovits Ioan, Szatorines Francisc, Szavits Petru, Szabo Andrei, Szibla Iosif, Szauer Francisc, Szatmary Iuliu, Szalloszi Andrei, Szakali Iosif.

Vânătoare la Beșenova și Tomnatic

Timișoara, 17. — D. Anton Mocioni, mare maestru de vânătoare, a vânat timp de două zile în Banat, la Beșenova veche și Tomnatic, în soție de dd. George Plagino, senator, președinte al U. F. S. E.; Nicolae Săulescu, director general al vânătoarei; Basil Chefneaux, inspector general al vânătoarelor regale; Remus Rafiroiu, director general al domeniului Mocioni; ing. Iuliu Wrbytzky, inspector al vânătoarelor regale din Banat.

La Beșenova veche s'au împușcat: 120 potârniche, 22 prepelițe, 11 becamite și 12 diverse, iar la Tomnatic 240 potârniche, 24 prepelițe și 18 diverse.

Vineri seara a avut loc o masă vânătoarească la restaurantul Schnur din Timișoara, la care, în afară de participanții la vânătoare, au mai fost prezenți: d. prefect colonel V. Popovici, d. deputat Nerva Jercean, d. Lambrino, președinte de secție la Curtea de apel și d. Traian Boroanș, șef de cabinet la prefectură.

— Pentru înzestrarea armatei. Primăria comunei Freidorf a donat pentru înzestrarea armatei suma de lei 68.750 lei, în numerar, depusă la Banca Națională în contul No. 203, prin chitanța No. 4666.

ULTIMA ORĂ

Spania a decretat mobilizarea pentru a asigura neutralitatea țării

Londra, 17 (Rador). — Presa britanică și în deosebi, corespondentul la Madrid al ziarului „Daily News” interpretează mobilizarea parțială din Spania, ca o dovadă a dorinței guvernului

spaniol de a asigura neutralitatea țării. Se subliniază că batalioanele falangiste, constituite în timpul războiului civil, vor fi în curând dispensate de obligațiile militare.

Vas belgian torpilat de submarin german?

Berlin, 17 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite: Agenția Reuter a anunțat din Londra, că un vas de salvare și un vas de război, ambele britanice au venit în ajutor aproape de coasta sudică a Mării Britanii unui vas belgian care se scufunda. Marinarii salvați au declarat la spital că pe vas s'a simțit o zguduitoră urmată de explozie. Pe baza acestor

declarații s'a ajuns la concluzia că vasul belgian ar fi fost scufundat de un submarin german. Agenția belgiană prezintă că vasul scufundat este „Alexev.”

Echipajul și pasagerii au fost salvați. Mai precizează că nu există dovadă care să permită concluzia că vasul ar fi fost torpilat.

Submarin polonez în portul Talinn

Tallin, 17 (Rador). — Sosirea neașteptată a submarinului polonez Orzel a produs o mare senzație. Este vorba de un submarin construit recent în șantierele britanice. Vasul se afla în turgul mării de două săptămâni, cu un echipaj de 61 oameni. Comandantul a declarat

că proviziile alimentare și de combustibil s'au isprăvit și că o parte din echipaj este bolnavă.

Comandantul și câțiva marinari suturini au fost duși la spital, iar ceilalți au fost internați într-o tabără.

Colonelul Lindbergh

impovărită unui amestec al Statelor Unite în conflictul european

NEWYORK, 17 (Rador). — Corespondentul D. N. B. transmite:

Intr-o cuvântare ținută la radio, colonelul Lindbergh a atras atenția poporului american, asupra primejdiilor unui amestec al Statelor Unite în conflictul european.

Americii nu stă în participarea ei la război, ci dimpotrivă, în menținerea ei la o parte de conflict. Nu trebuie să se piardă din vedere — a spus Lindbergh — că frontiera Statelor Unite este oceanul, care constituie un obstacol considerabil chiar și pentru cea mai modernă armată aeriană.

Bulgaria rămâne neutră

SOFIA, 17 (Rador). — În ședința de Vineri seara, consiliul de miniștri a hotărât să facă următoarele declarație de

neutralitate: „Față de situația internațională creată și de dezvoltarea evenimentelor, Bulgaria continuându-și politica de pace, va rămâne neutră.”

Statele Unite preocupate de politica sovietică

Amenințarea unei cooperări militare între Germania și Rusia

Washington, 17 (Rador). — Politica sovietică constituie preocupare de căpetenie a cercurilor diplomatice americane, care se întreabă ce nouă surpriză se rezervă Europei, ca urmare a precedentului pact de neagresiune dintre Soviete și Germania. Cercurile oficiale sunt acum mai rezervate decât oricând și oarecum îngrijorate de concentrarea trupelor rusești dealungul frontierei de Vest.

Amenințarea unei cooperări militare între Germania și Rusia, dă loc la vii îngrijorări. Această amenințare va fi un factor important, în cursul discuțiilor congresului, cu privire la modifi-

carea legii neutralității. Cruciada național-socialistă și comunistă ar reduce la neant argumentele partizanilor politici de izolare a Statelor Unite.

Știri în limba română la Radio Viena

Viena, 17. — INCEPAND DE ERI RADIO VIENA TRANSMITE DE DOUA ORI PE ZI ȘTIRI ÎN LIMBA ROMÂNĂ.

TRANSMISIUNEA ARE LOC LA 18.50—19 ȘI LA 23.30—23.40, DUPĂ ORARUL ROMÂNESC.

Cercurile franceze îngrijorate de atitudinea Sovietelor

Dacă Rusia ar intra în conflict câmpul de operații s'ar întinde în Balcani

Paris, 17 (Rador). — Havas transmite: Situația militară critică a Poloniei ocupă locul principal de frunte în ziarele franceze de Sâmbătă dimineața.

Noua strategie a diviziilor blindate germane, care se dedeau la operații și distrugerii în teritoriul ocupat, este comentată pe larg de presa franceză, care păstrează totuși speranța că există încă posibilități mari pentru armata polonă ale cărei principale forțe sunt intacte. Aceste posibilități sunt și mai apreciable, dacă grație ploilor regiunile fluviale și mlăștinoase ar deveni de ne-folosite pentru grădile unități de tankuri și artileria germană.

Marea necunoscută pe care o consti-

tuie atitudinea Rusiei Sovietice, dă loc la o îngrijorare considerabilă.

Dacă Sovietele ar intra în conflict acesta s'ar întinde mai ales în Balcani, dat fiind că Turcia n'ar suporta o asemenea amenințare asupra Orientului apropiat.

Prin intrarea Rusiei în război, alături de Germania, toate puterile anticomuniste ar fi atrase în conflict, chiar fostii aliați ai Germaniei iar atitudinea de expectativă a Italiei, în special, ar putea să evolueze repede. Atitudinea neutră dintre neutri se afirmă din ce în ce mai mult în special a Elveției, care încearcă să stănjenească blocada britanică.

Satisfacție la Berlin pentru pacea din Manciuria

Berlin, 17 (Rador). — Agenția sema-tează că ciarele germane salută cu satisfacție acordul dintre Uniunea Sovietelor și Japonia, care pune capăt conflictului dintre cele două țări la frontiera manciuriană. „Berliner Börsenzeitung” scrie că de luptele sângeroase dela frontiera mongoio-manciuriană n'a profitat decât

Anglia. Celelalte ziare afirmă că acordul încheiat acum între Moscova și Tokio înseamnă o înfrângere diplomatică a Mării Britanii „Hamburger Fremdenblatt” califică acordul drept cel mai important eveniment care s'a produs după izbucnirea conflictului european.

Comentariile engleze văd situația favorabilă aliaților

Importanța succeselor germane din Polonia a fost exagerată

Londra, 17 (Rador). — Agenția Reuter transmite: Pentru observatorii militari acțiunea desfășurată pe frontul de Vest devine din ce în ce mai interesantă. Noul atac francez la Sierck îngreiază situația Germanilor. Generalul Gamelin procedează cu mare băgare de seamă, fără a subestima forța germană. Se crede în general că Francezii sunt în situația de a anunța încă de pe acum căderea orașului Saarbrücken, dar ei așteaptă mai întâi să-i încercuiască complet pentru a evita orice risc de a fi respinși.

Francezii și-au construit tranșee puternice pe teritoriul german iar avioanele lor sunt vădit mai bune decât ale Germanilor. Numai barajul artileriei grele și focul artileriei de câmp germane este mai activ, dar em poate fi covârșit de tankurile franceze.

Pe de alta parte știrile din Polonia confirmă credința că Germanii au exagerat importanța operațiunilor lor dela 14 Septembrie, care n'au fost în realitate decât raiduri făcute de formațiunile blindate cu intenția de a distruge dispozitivul polon, în așteptarea înaintării grosului armatei germane. Polonezii rezistă bine, iar tactica germană oferă prilejuri favorabile pentru lupta de guerilla. Atacurile germane spre Bialystock și Brest-Litovsk ar fi cele mai serioase acțiuni menite să dea Germanilor avantajii asupra căii ferate Königsberg—Bialystock.

În sfârșit experții navali sunt de acord că informațiunile date de amicalitatea britanică despre scufundarea submarinelor denotă un succes mult mai mare decât cel așteptat. Autoritățile navale

sunt totdeauna circumspecte în declarațiile pe care le fac despre distrugerea submarinelor. Se subliniază că în războiul trecut media lunară de scufundare în cele șase luni mai favorabile a fost de 14 submarine.

Publicul englez nu poate expedia prin poștă mărfuri sau alte produse

Londra, 17. (Rador.) — Ministerul de Război anunță că prin ordinul dat la 6 Septembrie s'a interzis expedierea prin poștă a mărfurilor și altor produse de către public cu destinația următoarelor țări, dacă expeditorii nu posedă autorizația specială: Italia, Slovacia, Rutenia, Olanda, Belgia, Luxemburg, Danemarca, Ungaria, Jugoslavia, Suedia, Japonia, China, Norvegia, Rusia Sovietică, Statele Baltice, Spania, Bulgaria, Irak, Danzig, Cetatea Vaticanului, Polonia, România, Turcia și Grecia.

Avion german de bombardament deasupra Ucrainei

Moscova, 17. (Rador.) — Tass transmite: În ziua de 15 Septembrie a apărut un avion necunoscut deasupra orașului Olewsk din Ucraina. Din cauza focului mitralierelor trupelor sovietice, avionul a fost constrâns să aterizeze. S'a constatat că avionul era un aparat de bombardament german cu două motoare. Echipajul format din cinci oameni a fost transportat la Kiev, iar avionul sechestrat.